

เส้นทางสู่การเป็นบริษัทจดทะเบียน

ชื่อเอกสาร

IPO Roadmap Guide Book

เส้นทางสู่การเป็นบริษัทจดทะเบียน

ISBN

978-616-415-041-6

ผู้แต่ง

ปิยารมย์ ปิยะ-ไทยเสรี

กองบรรณาธิการ

ปิยากรณ์ ครองจันทร์

นุชนาทิ คุณความดี

จัดทำโดย

ฝ่ายพัฒนาความรู้ผู้ประกอบการ
ศูนย์ส่งเสริมการพัฒนาความรู้ตลาดทุน (TSI)
ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
เลขที่ 93 ถนนรัชดาภิเษก
แขวงดินแดง เขตดินแดง กรุงเทพฯ 10400

โทรศัพท์

0 2009 9000

เว็บไซต์

www.set.or.th

พิมพ์ครั้งที่ 1

กันยายน 2561 จำนวน 1,500 เล่ม

จำนวนหน้า

68 หน้า

ลิขสิทธิ์ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
สงวนสิทธิ์ ห้ามลอกเลียนแบบไม่ว่าส่วนใดส่วนหนึ่งของหนังสือ
นอกจากจะได้รับอนุญาต

คำนิยม

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเป็นกลไกหลักในการพัฒนาตลาดทุนและเศรษฐกิจไทยโดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงทศวรรษที่ผ่านมาที่ตลาดทุนเติบโตอย่างก้าวกระโดด กิจการทั้งภาครัฐและเอกชนระดมทุนเพื่อพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของประเทศและเสริมสร้างความแข็งแกร่งตลอดจนขยายกิจการทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศจนหลายบริษัทเติบโตเป็นกิจการชั้นนำในระดับภูมิภาคและระดับโลก

นอกจากการระดมทุนแล้ว ตลาดหลักทรัพย์ฯ ยังมีจุดยืนในการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กิจการและเติบโตอย่างมีคุณภาพผ่านทางการพัฒนาในหลายมิติ เช่น การให้ความสำคัญกับสิ่งแวดล้อม สังคม และการกำกับดูแลกิจการที่ดี ซึ่งจะเป็นผลดีในระยะยาวต่อกิจการ

หนังสือ **IPO Roadmap Guidebook: เส้นทางสู่การเป็นบริษัทจดทะเบียน** ได้รวบรวมและกลั่นกรองเนื้อหาพื้นฐานขั้นต้นในรูปแบบกระชับและเข้าใจง่ายเพื่อให้เจ้าของกิจการและผู้สนใจทั่วไปมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเป็นหลักทรัพย์จดทะเบียนตลอดกระบวนการ ตั้งแต่การเตรียมตัวก่อนเข้าจดทะเบียนการระดมทุน การใช้ประโยชน์จากตลาดทุนในการบริหารโครงสร้างทางการเงินให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจและความต้องการของกิจการ ตลอดจนหน้าที่และความรับผิดชอบของทุกภาคส่วน

ผมเชื่อมั่นว่าคู่มือฉบับนี้ จะเป็นจุดเริ่มต้นที่เปิดโอกาสให้แก่ผู้สนใจเข้าระดมทุนและสร้างจุดเปลี่ยนให้กิจการมีความแข็งแกร่งและเติบโตอย่างมั่นคง ตลอดจนบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ นอกจากนี้ยังทำให้ตลาดทุนไทยพร้อมพร้อมด้วยพันธมิตรที่เป็นบริษัทจดทะเบียนที่มีคุณภาพ และคงจุดยืนความเป็นตลาดทุนชั้นนำในระดับภูมิภาคที่ผู้ระดมทุนและผู้ลงทุนให้ความเชื่อมั่นและไว้วางใจ

นายการ ปิตรวัชชัย

กรรมการและผู้จัดการ

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ทักทาย

“อยากนำบริษัทเข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์”

“จะ IPO ต้องทำอะไรบ้าง”

จากคำพูดหรือคำถามของเจ้าของกิจการ ที่มักจะมีคำถามแบบนี้ให้ได้ยินเสมอๆ แต่การจะตอบคำถามให้เข้าใจได้สั้นๆ แบบเป็นสูตรสำเร็จนั้นก็ไม่ง่ายนัก เพราะการ IPO หรือการเป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ มีขั้นตอน มีกระบวนการต่างๆ มีผู้เกี่ยวข้องมากมายในการเตรียมตัว ซึ่งกิจการต้องให้ความสำคัญหลายเรื่อง

ดังนั้น ในฐานะหน่วยงานที่มีบทบาทหลักที่สำคัญต่อการพัฒนาตลาดทุนและส่งเสริมความรู้ด้านการเงินและการลงทุน ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จึงเห็นว่าการรวบรวมองค์ความรู้ด้าน IPO ให้เป็นระบบ เป็นขั้นตอน เพื่อให้ผู้ประกอบการที่สนใจจะ IPO หรือผู้สนใจทั่วไป สามารถอ่านและทำความเข้าใจได้ง่าย ภายในคู่มือ IPO Roadmap Guidebook ซึ่งได้เรียบเรียงเรื่องราวที่สำคัญไว้ ดังนี้

1. Part 1: IPO...เส้นทางแห่งการเปลี่ยนแปลงครั้งสำคัญของธุรกิจ

รู้จักและเข้าใจการ IPO ว่าสามารถเป็น Springboard สร้างการเติบโตของธุรกิจได้อย่างไร

2. Part 2: IPO Roadmap...การเดินทางและเพื่อนร่วมทางเพื่อไปให้ถึง IPO

เรียนรู้ขั้นตอนสำคัญของการเตรียมความพร้อมและรู้จักผู้ที่เกี่ยวข้องในกระบวนการ IPO ทั้งหมด

3. Part 3: Life as a Listed Company...ชีวิตการเป็นบริษัทจดทะเบียน

เข้าใจวิถีแห่งการเป็นบริษัทจดทะเบียน ซึ่งมาพร้อมภาระหน้าที่ความรับผิดชอบที่สำคัญ

หวังว่าคู่มือเล่มนี้ จะมีส่วนช่วยในการให้ความรู้และเป็นประโยชน์ต่อเจ้าของกิจการ สามารถนำไปปรับใช้เพื่อวางแผนพัฒนากิจการด้วยตัวเองให้มีความพร้อมในระยะเริ่มต้น ก่อนจะเดินทางเข้ามาสู่เส้นทาง IPO Roadmap ให้ประสบผลสำเร็จตามที่ตั้งเป้าหมายไว้ ต่อไป

นายกฤษฎา เสกตระกูล

รองผู้จัดการ

หัวหน้าสายงานพัฒนาความรู้ตลาดทุน

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

Part I

IPO

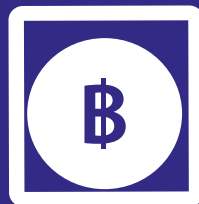
เส้นทาง
แห่งการเปลี่ยนแปลง
ครั้งสำคัญของธุรกิจ

- รู้จัก IPO กันก่อน
- IPO เป็น Springboard ได้อย่างไร

07

| 08

| 15

Part II

IPO Roadmap

การเดินทาง
และเพื่อนร่วมทาง
เพื่อไปถึง IPO

27

- IPO เกี่ยวข้องกับใครบ้าง | 28
- ปรับเปลี่ยนครั้งใหญ่
เพื่อมุ่งสู่มาตรฐานใหม่ | 35
- การขออนุญาต
เสนอขายหุ้นต่อประชาชน | 48

Part III

Life as a Listed Company

ชีวิตการเป็น
บริษัทจดทะเบียน

53

- ว่าที่บริษัทจดทะเบียน | 54
- First Trading Day | 56
- วิถีแห่งการเป็น
บริษัทจดทะเบียน | 58

NEW
IPO

Part I

รู้จัก IPO กันก่อน

IPO

หรือ

Initial Public Offering

คือ

**การเสนอขายหุ้นที่ออกใหม่
ของบริษัทมหาชนจำกัด
ต่อประชาชนในครั้งแรก**

หลายกิจการมีความฝันที่อยากเป็นบริษัทจดทะเบียน แต่กว่าที่กิจการจะเป็นบริษัทจดทะเบียนได้นั้น จะต้องผ่านขั้นตอนการเตรียมตัว ผ่านกระบวนการต่างๆ รวมถึงการมีผู้ที่เกี่ยวข้องกับการ IPO มากมาย ซึ่งมีหลายเรื่องที่เจ้าของกิจการที่สนใจ IPO หรือคนทั่วไปยังไม่ค่อยเข้าใจมากนัก คู่มือเล่มนี้ จะได้อธิบายให้ท่านเข้าใจได้ง่ายๆ พร้อมยกตัวอย่างประกอบ เพื่อให้เข้าใจถึงความสำคัญ ประโยชน์ ข้อจำกัด และขั้นตอนในการ IPO กันมากขึ้น

รู้หรือไม่...

ในช่วงระยะเวลาตั้งแต่ ปี 2550 – 2560

มีมูลค่าการระดมทุนรวม **3.25 แสนล้านบาท**

มีมูลค่าหลักทรัพย์ ณ ราคา IPO รวม **1.54 ล้านล้านบาท**

จำนวนและมูลค่าระดมทุนของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ฯ (SET) และตลาดหลักทรัพย์เอ็ม เอ ไอ (mai) ตั้งแต่ปี 2550 - 2560

จำนวน บริษัท จดทะเบียน	SET	mai	รวม
จำนวน บริษัท จดทะเบียน	115	122	237
มูลค่า ระดมทุน (พันล้านบาท)	281	44	325
มูลค่าหลักทรัพย์ ณ ราคา IPO (พันล้านบาท)	1,350	190	1,540

ข้อมูลสถิติของบริษัทจดทะเบียนเข้าใหม่ใน SET และ mai ไม่รวมกองทุนรวมโครงสร้างพื้นฐาน (IFF) และทรัสต์เพื่อการลงทุนในอสังหาริมทรัพย์ (REIT)

ทั้งนี้ บริษัทจดทะเบียนเข้าใหม่ในช่วงปี 2550-2560 ทั้งใน SET และ mai มีจำนวนทั้งสิ้น 237 บริษัท มีมูลค่าระดมทุน 3.25 แสนล้านบาทต่อปี และมีมูลค่าหลักทรัพย์ ณ ราคา IPO รวม 1.54 ล้านล้านบาท

ผู้ระดมทุนส่วนใหญ่สามารถระดมทุนได้ตามเป้าหมาย จึงทำให้มีความสนใจในการใช้ตลาดทุนเป็นแหล่งระดมทุนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

ตัวเลขและเรื่องราว...

IPO ปี 2560

มีบริษัทจดทะเบียนเข้าใหม่ในตลาดหลักทรัพย์ฯ

และตลาดหลักทรัพย์เอ็ม เอ ไอ รวมกันถึง **38 บริษัท**

มีมูลค่าการระดมทุนรวม **9.2 หมื่นล้านบาท**

มีมูลค่าหลักทรัพย์ ณ ราคา IPO รวม **4.12 แสนล้านบาท**

จำนวนและมูลค่าการระดมทุนของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ฯ (SET) และตลาดหลักทรัพย์เอ็ม เอ ไอ (mai) ปี 2560

จำนวน บริษัท จดทะเบียน	SET 21	mai 17	รวม 38
มูลค่า ระดมทุน (พันล้านบาท)	83	9	92
มูลค่าหลักทรัพย์ ณ ราคา IPO (พันล้านบาท)	376	36	412

ข้อมูลสถิติของบริษัทจดทะเบียนเข้าใหม่ใน SET และ mai ไม่รวมกองทุนรวมโครงสร้างพื้นฐาน (IFF) และทรัสต์เพื่อการลงทุนในอสังหาริมทรัพย์ (REIT)

IPO คือคำตอบของทุกกิจการหรือไม่

เมื่อธุรกิจมีความก้าวหน้า และมีการเติบโตต่อเนื่องมาสักระยะหนึ่ง ผู้ประกอบการส่วนใหญ่ ก็มีความมุ่งหวังที่จะขยายกิจการ เพื่อเพิ่มการเติบโตขึ้นไปอีก ซึ่งแน่นอนว่า มันก็ไม่ได้ง่ายนัก เพราะมีปัจจัยอีกหลายประการที่ผู้ประกอบการต้องให้ความสำคัญ โดยปัจจัยลำดับต้นๆ ที่ผู้ประกอบการให้นำหนักมากที่สุดคือ เรื่องของเงินทุนที่จะใช้ในการขยายกิจการ ซึ่ง IPO นั้นเป็นหนึ่งในวิธีการที่จะได้มาซึ่งเงินทุน แต่การที่ธุรกิจจะตัดสินใจนำบริษัทเข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ฯ นั้น มีสิ่งสำคัญที่จะต้องพิจารณาในเบื้องต้น 3 เรื่อง ได้แก่

Growth

การเติบโตเป็นหัวใจสำคัญของกิจการที่จะเข้ามาระดมทุน กิจการที่จะเข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ ควรเป็นกิจการที่มีศักยภาพ มีโอกาสและแนวโน้มการเติบโตได้ในระยะยาว องค์ประกอบเรื่องการเติบโตนี้ เป็นสิ่งที่ผู้ลงทุนให้ความสนใจเป็นอย่างยิ่ง

Need of Funds

การที่ธุรกิจจะขยายกิจการเพื่อเติบโตต่อไป ด้วยเงินทุนตัวเองนั้น คงทำไม่ได้ หรือทำได้แต่อาจช้าเกินไป อีกทั้ง การใช้เงินกู้จากระบบสถาบันการเงินนั้น อาจจะมีข้อจำกัดหลายประการไม่ว่าจะเป็นในเรื่องจำนวนเงินกู้ที่ไม่เพียงพอต่อความต้องการในการขยายธุรกิจ หรือในเรื่องความเพียงพอของสินทรัพย์ค้ำประกัน

Sustainability

การนำบริษัทเข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เป็นการเปลี่ยนแปลงให้บริษัทมีการบริหารงานแบบมืออาชีพมากขึ้น มีความรับผิดชอบต่อผู้ลงทุน และผู้ที่เกี่ยวข้อง (Stakeholders) เป็นจุดเริ่มต้นของการนำพาธุรกิจให้เติบโตต่อไป สร้างความมั่นคงและสืบทอดการดำเนินธุรกิจในระยะยาวได้อย่างยั่งยืน ซึ่งเป็นความท้าทายของผู้บริหารที่จะต้องทำให้เกิดขึ้น

นอกจากปัจจัยข้างต้นที่นำมาใช้พิจารณาเบื้องต้นแล้ว ก่อนตัดสินใจระดมทุนด้วยการ IPO ผู้ประกอบการยังต้องพิจารณา ทั้งในแง่ของประโยชน์และข้อจำกัดของการ IPO ที่เปรียบเสมือนกับเหรียญ 2 ด้าน ดังนั้น เพื่อให้เจ้าของกิจการได้ลองทบทวนว่าท่ามกลางผลประโยชน์ที่ได้รับนั้น ข้อจำกัดหลายอย่างที่มิได้อยู่คู่กัน เป็นสิ่งที่เรายอมรับได้หรือไม่ รวมถึงเรามีความสามารถในการรับมือได้มากน้อยแค่ไหน

ประโยชน์ และข้อควรพิจารณา

ประโยชน์
(Benefits)
ของการ
เป็นบริษัท
จดทะเบียน
ในตลาด
หลักทรัพย์ฯ

- 1 ทำให้กิจการถูกจัดระบบการควบคุมภายใน การจัดการ และรายงานทางการเงินที่น่าเชื่อถือ
- 2 สร้างความสามารถในการแข่งขัน
- 3 วงเงินกู้ที่ได้รับจากสถาบันการเงินสูงขึ้น ดอกเบี้ยจ่ายต่ำลง
- 4 สามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้ง่ายขึ้น เช่น การออกหุ้นกู้ เป็นต้น ช่วยให้บริษัทมีฐานทุนที่แข็งแกร่งขึ้น
- 5 ได้รู้มูลค่าที่แท้จริงของกิจการจากการมีราคาตลาดในการซื้อขายเปลี่ยนมือ
- 6 เพิ่มโอกาสในการสรรหาบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถเข้ามาเสริมทัพของกิจการ
- 7 เพิ่มโอกาสในการหาพันธมิตรทางธุรกิจ หรือแม้แต่การเข้าซื้อกิจการที่น่าสนใจ
- 8 สร้างภาพลักษณ์ที่ดี และความน่าเชื่อถือต่อผู้เกี่ยวข้อง
- 9 จัดสรรผลประโยชน์ภายในครอบครัว

ข้อควร
พิจารณา
(Concerns)
ของการ
เป็นบริษัท
จดทะเบียน
ในตลาด
หลักทรัพย์ฯ

1

ปริมาณงานเพิ่มขึ้น
 อาทิ เดิมปิดงบการเงินปีละครั้ง
 ต้องเพิ่มเป็นอย่างน้อย 4 ครั้ง
 และเปิดเผยข้อมูลต่อสาธารณชน
 ตามกำหนดเวลา

2

มีผู้เข้ามาร่วมตัดสินใจ
 ในการดำเนินธุรกิจ

3

มีแรงกดดันต่อความคาดหวัง
 ของผู้ลงทุนในตลาดหุ้น

4

เมื่อเป็นบริษัทมหาชนจำกัดแล้ว
 จะไม่สามารถกลับมาเป็น
 บริษัทจำกัดได้อีก

IPO เป็น Springboard ได้อย่างไร

เมื่อธุรกิจคิดการใหญ่จะ**ขยายกิจการ**ให้เติบโต เช่น การลงทุนเครื่องจักร การเปิดสาขาเพิ่ม ฯลฯ ซึ่งอาจจะมาจากการมองเห็นโอกาส เห็นช่องทาง หรือการเปิดตลาดใหม่ๆ ที่เกิดขึ้นในอนาคต การใช้เงินส่วนตัวหรือกำไรสะสม ของกิจการ อาจเปิดได้สัก 2-3 สาขา ภู่เงินจากสถาบันการเงินอาจได้จำนวน สาขามากขึ้น แต่อาจมีสินทรัพย์ไม่พอค้ำประกันวงเงินกู้ ทำให้ได้เงินทุนไม่พอ กับความต้องการ

ธุรกิจจึงมองหาทางเลือกอื่น

เช่น การระดมทุนจากตลาดทุนเพื่อให้ได้มาซึ่งเงินทุนที่ต้องการ จากเดิมที่กิจการมีศักยภาพขยายได้เพียง 5 สาขา การระดมทุนอาจจะทำให้สามารถขยายสาขาเพิ่มขึ้นได้ถึง 20 สาขา จากการวางแผนและวางกลยุทธ์ไว้อย่างดีมาแต่แรก อีกทั้ง มีแรงเสริมจากการที่บริษัทมีระบบการควบคุมภายในที่ดี ลดการรั่วไหล และได้บุคลากรที่มีความสามารถมาเสริมทีม ก็จะทำให้บริษัทมีกำไรเพิ่มขึ้นมาก สามารถเติบโตอย่างก้าวกระโดด ส่งผลให้มูลค่าของกิจการเพิ่มขึ้นอย่างชัดเจน

นอกจากนี้ บริษัทอาจพบว่า มีกิจการบางอย่างที่เป็นธุรกิจที่มีศักยภาพมีโอกาสเติบโต แต่เป็นธุรกิจที่ไม่เคยทำมาก่อน บริษัทอาจ**เพิ่มธุรกิจใหม่ๆ** นั้นได้ง่ายขึ้น เพราะมีเงินทุนและความสามารถในการหาบุคลากรมาร่วมงาน หรือแม้แต่การหาพันธมิตรมา**ต่อยอดในธุรกิจเดิม** และเพิ่มธุรกิจใหม่ในอนาคต การเป็นบริษัทจดทะเบียนเป็นปัจจัยสนับสนุนให้สามารถเพิ่มโอกาสทางการค้า และการเข้าถึงพันธมิตรได้มากกว่าเดิม

กรณีศึกษา

จากเอกสารการSUSRYAY

หลักสูตร IPO Roadmap

ดร.กฤษฎา เสกตระกูล

รองผู้จัดการ ตลาดหลักทรัพย์ฯ

ขอแนะนำผู้อ่านเรียนรู้ผ่านตัวอย่างง่ายๆ จากกรณีศึกษาของ **บริษัทแม่ผึ้ง จำกัด** เพื่อให้เข้าใจว่าตลาดทุนมีบทบาทสนับสนุนธุรกิจให้เติบโตอย่างก้าวกระโดดได้อย่างไร

บริษัท แม่ผึ้ง จำกัด

» **ก่อตั้ง** เมื่อ 1 มิถุนายน 2545 โดยคุณผึ้ง ปิยามย์

» **ทำกิจการ อาหารสำเร็จรูป**

“ปลาอบกรอบปรุงรส ตราแม่ผึ้ง”

» **ทุนจดทะเบียนเริ่มต้น 5 ล้านบาท**

par 1 บาทต่อหุ้น **รวม 5,000,000 หุ้น**

» **ทุนจดทะเบียนปัจจุบันชำระแล้ว**

30 ล้านบาท

par 1 บาทต่อหุ้น **รวม 30,000,000 บาท**

▶ งบแสดงฐานะการเงิน

ณ 31 ธันวาคม 2560

สินทรัพย์ หมุนเวียน	80 ล้านบาท	หนี้สิน หมุนเวียน	60 ล้านบาท
สินทรัพย์ ไม่หมุนเวียน	190 ล้านบาท	หนี้สิน ระยะยาว	120 ล้านบาท
		ทุนจดทะเบียน ชำระแล้ว	30 ล้านบาท
		กำไรสะสม	60 ล้านบาท
รวม สินทรัพย์	270 ล้านบาท	รวมหนี้สิน และทุน	270 ล้านบาท

▶ งบกำไรขาดทุน

สำหรับงวด 1 ปี (1 ม.ค.- 31 ธ.ค. 60)

ยอดขาย	180	ล้านบาท
หัก ต้นทุนขาย	117	ล้านบาท
กำไรขั้นต้น	63	ล้านบาท
หัก ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน	20	ล้านบาท
กำไรจากการดำเนินงาน	43	ล้านบาท
หัก ดอกเบี่ยจ่าย	4	ล้านบาท
กำไรก่อนภาษี	39	ล้านบาท
หัก ภาษีเงินได้	12	ล้านบาท
กำไรสุทธิ	27	ล้านบาท

บริษัท แม่ผึ้ง จำกัด ก่อตั้งมาเป็นระยะเวลา 16 ปี
ธุรกิจปลาอบกรอบ ตราแม่ผึ้ง
ประสบความสำเร็จ

ตราสินค้า (Brand)
เป็นที่รู้จัก

ณ สิ้นปี 2560

มีสินทรัพย์ 270 ล้านบาท

หนี้สิน 180 ล้านบาท

ส่วนของผู้ถือหุ้น 90 ล้านบาท

ยอดขายต่อปี 180 ล้านบาท

กำไรสุทธิ 27 ล้านบาท

Par Value 1 บาทต่อหุ้น

Book Value $\frac{90,000,000}{30,000,000}$

= 3 บาทต่อหุ้น

จะเห็นได้ว่าที่จริงกิจการก็มีความรุ่งเรืองดี ความมั่งคั่งของแม่ผึ้งมองผ่าน **Book Value 3 บาทต่อหุ้น** ถือว่าน่าภาคภูมิใจเพราะบริษัทธุรกิจมาตั้งแต่ **par 1 บาทต่อหุ้น** แม่ผึ้งควบคุมธุรกิจอย่างเบ็ดเสร็จ 100% ได้รับผลตอบแทนทั้งเงินเดือนซึ่งอยู่ในค่าใช้จ่ายดำเนินงานและเงินปันผล ซึ่งแบ่งมาจากกำไรสุทธิ และยังได้รับผลประโยชน์เหล่านี้ต่อไปอีกในอนาคต เพราะสามารถใช้เงินทุนจากกำไรและการกู้ยืมไปขยายกิจการทำให้ยอดขายเพิ่ม กำไรเพิ่ม และผลตอบแทนเพิ่ม

นอกจากนี้ก็ยังมีความสุขที่เห็นครอบครัวตนเองมีความมั่นคง พนักงานในโรงงานของตนเองมีงานทำ มีรายได้เลี้ยงครอบครัวได้ ลูกค้ามีความสุขและพึงพอใจที่ได้บริโภคสินค้า **“ปลาอบกรอบแม่ผึ้ง”**

“ก็รวยแล้ว ประสบความสำเร็จแล้ว จะดิ้นรนไปทำไมอีก”

แต่ถ้าเกิดมีเหตุการณ์บางอย่างเกิดขึ้นให้แม่ผึ้งต้องตัดสินใจ เช่น ตลาด **“ปลาอบกรอบ”** มีการขยายตัวอย่างรวดเร็ว โรงงาน **“แม่ผึ้ง”** ทำงานกันเต็มกำลังการผลิตแล้ว แต่ยังไม่สามารถ **รองรับความต้องการได้** และเริ่มมีคู่แข่งที่เห็นช่องว่างนี้ เตรียมตัวเข้ามาแข่งขัน โรงงาน **“แม่ผึ้ง”** จะต้องรักษาตลาดและความสามารถในการแข่งขันไว้ให้ได้

จากเหตุการณ์นี้ ทำให้แม่ผึ้งมีความจำเป็นที่จะต้อง**ลงทุนเพิ่ม 100 ล้านบาท** เพื่อขยายกำลังการผลิตและต้องใช้เงินทุนหมุนเวียน ถ้าบริษัทใช้วิธีการกู้เงินถึงจำนวน **100 ล้านบาท** ที่อัตราดอกเบี้ย **MLR = 6%** ต่อปีจะมีภาระดอกเบี้ยเพิ่มขึ้น **6 ล้านบาทต่อปี** ทำให้กำไรสุทธิลดลงจากเดิม **22%** (กำไรสุทธิเดิม 27 ล้านบาท) แม่ผึ้งจึงปรึกษากับธนาคารที่ใช้บริการ และได้รับแจ้งว่า ธนาคารสามารถสนับสนุนเงินทุนจากสินเชื่อได้เพียง **50 ล้านบาท** เท่านั้น ที่เหลืออีก **50 ล้านบาท** แม่ผึ้งต้องจัดหาตนเอง

วิเคราะห์โครงสร้างหนี้สินต่อทุน

	เดิม	ใหม่
หนี้สิน (D)	180 ล้านบาท	230 ล้านบาท
ทุน (E)	90 ล้านบาท	140 ล้านบาท
D/E	2 เท่า	1.64 เท่า

ในกรณีนี้ แม่ผึ้งมีทุนจากภายในจำกัด ไม่สามารถลงทุนได้ถึง 50 ล้านบาท จึงมีความคิดที่จะพึ่งพาตลาดทุน โดยการเพิ่มทุนแล้วแบ่งขาย ให้ประชาชนทั่วไป (ผู้ลงทุน) หรือการ IPO สมมติว่า **ได้ขายหุ้นเพิ่มทุนแก่ประชาชน 20,000,000 หุ้นๆ ละ 5 บาท** โดยราคา 5 บาทต่อหุ้นนี้ **สูงกว่า Book Value (3 บาทต่อหุ้น)** เนื่องจากผู้ลงทุนเชื่อมั่นต่อความสำเร็จในอนาคตของ “แม่ผึ้ง” (สมมติว่าเหมาะสม)

▶ ผลการ IPO ของบริษัท แม่ผึ้ง จำกัด

เดิม

30 ล้านหุ้น
BV = 3 บาทต่อหุ้น

ใหม่

50 ล้านหุ้น
P = 5 บาทต่อหุ้น

หลัง IPO มูลค่าตามราคาบัญชี (Book Value)

$$= \frac{190,000,000}{50,000,000} = 3.8 \text{ บาทต่อหุ้น (fully diluted)}$$

▶ จำนวนหุ้นสามัญของบริษัท

ผู้ถือหุ้นเดิม: ครอบครัว ปิยารมย์ 30,000,000 หุ้น สัดส่วน 60.00%

ผู้ถือหุ้นใหม่: ประชาชน 20,000,000 หุ้น สัดส่วน 40.00%

50,000,000 หุ้น สัดส่วน 100.00%

▶ ทำให้ได้รับเงินทุนเพิ่มขึ้น 100 ล้านบาท และนำไปลงทุนขยายกิจการตามที่ต้องการได้ โดยไม่ต้องใช้เงินทุนตนเอง

▶ เกิด Dilution Effect ต่อผู้ถือหุ้นเดิม เพราะเคยคุมบริษัท 100% หลังเพิ่มทุนจะถือหุ้นในสัดส่วน 60.00% แต่ยังสามารถควบคุมการดำเนินงานได้ เพราะควบคุมเสียงข้างมากอยู่ อีกทั้งนักลงทุนมาซื้อหุ้นเพราะยังคงศรัทธาเชื่อมั่นในฝีมือการบริหารงานของ “แม่ผึ้ง” และทีมงาน

▶ ถ้าธุรกิจ “แม่ผึ้ง” ประสบความสำเร็จจากการเติบโตในการระดมทุนในครั้งนี้อุปสงค์หุ้นจะเพิ่มสูงขึ้นเป็นที่น่าสนใจของผู้ลงทุน หากในอนาคต “แม่ผึ้ง” จะเพิ่มทุนเพื่อขยายกิจการ บริษัทจะได้รับการตอบรับที่ดีจากผู้ลงทุน

จดทะเบียนใน “SET” หรือ “mai”

เมื่อบริษัท “แม่ฝั่ง” จำกัด ตัดสินใจเข้ามาระดมทุนในตลาดทุนแล้ว สิ่งที่ต้องพิจารณาต่อไปคือ จะเลือกเข้าจดทะเบียนในตลาดใด ซึ่งตลาดหลักทรัพย์มี 2 ตลาด คือ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (SET) และตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ (mai) อย่างไรก็ตาม การพิจารณาอนุญาตให้เข้าจดทะเบียนโดยตลาดหลักทรัพย์ฯ ตลอดจนแนวทางการปฏิบัติภายหลังจากการเข้าจดทะเบียนแล้ว จะไม่มีความแตกต่างกัน

คุณสมบัติของบริษัท ที่จะเข้าจดทะเบียน ใน SET และ mai

เกณฑ์	ตลาดหลักทรัพย์ แห่งประเทศไทย (SET)		ตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ (mai)	
	เกณฑ์กำไร สุทธิ	เกณฑ์มูลค่า หุ้นสามัญ ตามราคา ตลาด*	เกณฑ์กำไร สุทธิ	เกณฑ์มูลค่า หุ้นสามัญ ตามราคา ตลาด*
มูลค่าที่ตราไว้ขั้นต่ำ	≥ 0.5 บาท/หุ้น			
ทุนชำระแล้ว (เฉพาะหุ้นสามัญ)	≥ 300 ล้านบาท		≥ 50 ล้านบาท	
ส่วนของผู้อถือหุ้น	≥ 300 ล้านบาท และก่อนเสนอขายหุ้น IPO ต้องมีส่วนของผู้อถือหุ้น > 0		≥ 50 ล้านบาท และก่อนเสนอขายหุ้น IPO ต้องมีส่วนของผู้อถือหุ้น > 0	
กำไรสุทธิ/ มูลค่าหุ้น สามัญตาม ราคาตลาด	• 2-3 ปี รวมกัน ≥ 50 ล้านบาท • ปีล่าสุด ≥ 30 ล้านบาท • กำไรงวดสะสมล่าสุด > 0	• ≥ 7,500 ล้านบาท • EBIT ปีล่าสุด และงวดสะสมล่าสุด > 0	• ปีล่าสุด ≥ 10 ล้านบาท • กำไรงวดสะสมล่าสุด > 0	• ≥ 1,000 ล้านบาท • EBIT ปีล่าสุด และงวดสะสมล่าสุด > 0

เกณฑ์	ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (SET)		ตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ (mai)	
	เกณฑ์กำไรสุทธิ	เกณฑ์มูลค่าหุ้นสามัญตามราคาตลาด*	เกณฑ์กำไรสุทธิ	เกณฑ์มูลค่าหุ้นสามัญตามราคาตลาด*
ผลการดำเนินงาน (Track record)	≥ 3 ปี		≥ 2 ปี	
กรรมการและผู้บริหารส่วนใหญ่เป็นกลุ่มเดียวกันมาอย่างต่อเนื่อง (Same Management)	≥ 1 ปี		≥ 1 ปี	
% การเสนอขายหุ้นต่อประชาชน	≥ 15% ของทุนจดทะเบียนชำระแล้ว (≥ 10% หรือ 75 ล้านบาท (แล้วแต่จำนวนใดสูงกว่า) หากทุนจดทะเบียนชำระแล้ว ≥ 500 ล้านบาท)		≥ 15% ของทุนจดทะเบียนชำระแล้ว	
การกระจายหุ้นให้ผู้ถือหุ้นรายย่อย (Free Float)	≥ 25% + 1,000 ราย (≥ 20% หากทุนจดทะเบียนชำระแล้ว ≥ 3,000 ล้านบาท)		≥ 25% + 300 ราย (≥ 20% หากทุนจดทะเบียนชำระแล้ว ≥ 3,000 ล้านบาท)	
กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ	มีการจัดตั้งกองทุนสำรองเลี้ยงชีพตามกฎหมายว่าด้วยกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ			
นายทะเบียนหลักทรัพย์	แต่งตั้งให้บริษัท ศูนย์รับฝากหลักทรัพย์ (ประเทศไทย) จำกัด (TSD) หรือบุคคลที่ตลาดหลักทรัพย์เห็นชอบเป็นนายทะเบียนหลักทรัพย์			
การห้ามขายหุ้น (Silent Period)	Strategic Shareholders รวมกัน 55% ของทุนชำระแล้ว จะถูกห้ามนำหุ้นออกขายภายใน 1 ปี ทั้งนี้ จะทยอยขายหุ้นได้ 25% ของหุ้นที่ถูกห้ามขาย เมื่อครบ 6 เดือนหลังเข้าจดทะเบียน			

* การคำนวณมูลค่าหุ้นสามัญตามราคาตลาด

- กรณียื่นคำขอต่อตลาดหลักทรัพย์ภายใน 1 ปี นับแต่วันสุดท้ายของการเสนอขายหุ้นต่อประชาชน ใช้ราคาเสนอขายต่อประชาชน
- กรณียื่นคำขอต่อตลาดหลักทรัพย์ภายหลัง 1 ปี นับแต่วันสุดท้ายของการเสนอขายหุ้นต่อประชาชน ใช้ราคาที่เป็นธรรมซึ่งที่ปรึกษาทางการเงินเป็นผู้กำหนด

มาถึงบรรทัดนี้ ผู้อ่านน่าจะพอเข้าใจแล้วว่า การระดมทุนจากตลาดทุนช่วยให้ธุรกิจเติบโตแบบก้าวกระโดดได้อย่างไร จากข้อมูลและตัวอย่างข้างต้นนั้น ยังเป็นเพียงแค่ปัจจัยบางส่วนเท่านั้น ในความเป็นจริง **ปัจจัยแวดล้อม สภาพเศรษฐกิจ ลักษณะเฉพาะของธุรกิจและอุตสาหกรรม ล้วนมีผลต่อการดำเนินธุรกิจและการตัดสินใจในการนำบริษัทเข้าจดทะเบียน กิ่งสั้น**

ผู้ประกอบการจะต้องศึกษา วิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบว่าทางเลือกในการระดมทุนระหว่างการ IPO กับทางเลือกอื่นๆ เป็นอย่างไร รวมถึงจำเป็นที่จะต้องทราบทิศทาง และกลยุทธ์ที่บริษัทกำหนดเป้าหมายไว้ ว่าต้องการเติบโตไปแบบใดและจะทำได้อย่างไร มีปัจจัยอะไรบ้างที่ควรพิจารณาและศึกษาให้รอบคอบ เพราะการตัดสินใจเข้าระดมทุนในตลาดทุนนั้น จะเปลี่ยน **วิธีการทำธุรกิจไปจากเดิม (Big Strategic Move)** จะมีผู้คนที่เข้ามาเกี่ยวข้องกับเรามากขึ้น ด้วยบทบาทหน้าที่ที่แตกต่างกันไป รวมทั้งชีวิตของการเป็นบริษัทจดทะเบียนนั้น ก็จะมีเส้นทางและสภาพแวดล้อมที่จะต้องเรียนรู้ และปรับตัว

**หากพร้อมแล้ว เราก็เตรียมตัว
ออกเดินทางสู่เส้นทาง IPO กันได้เลย**

Part II

IPO Roadmap

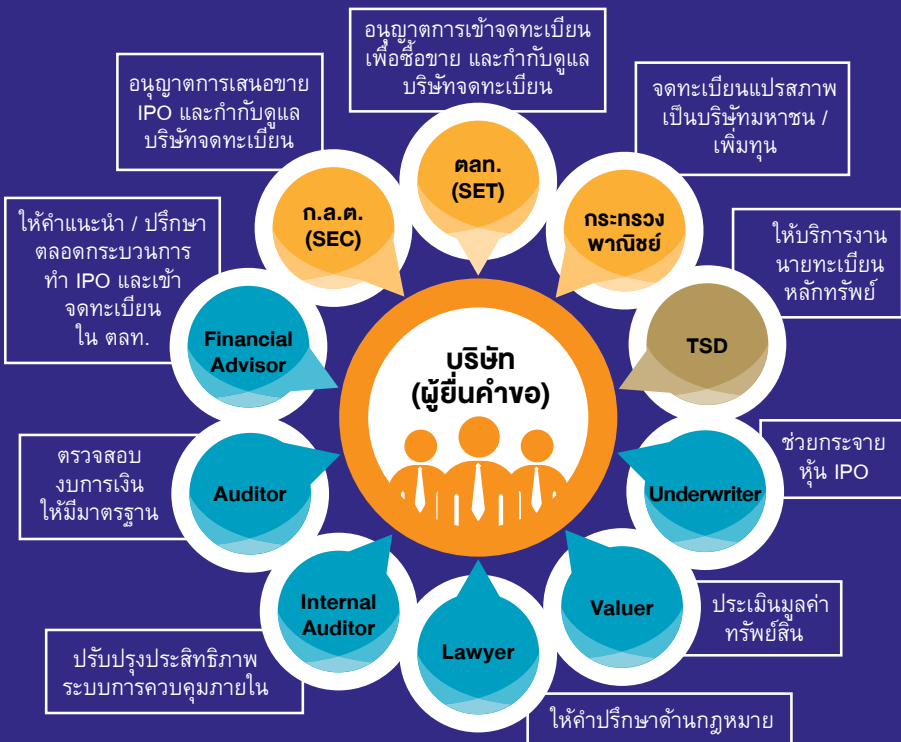
การเดินทางและเพื่อนร่วมทาง เพื่อไปถึง IPO

- IPO เกี่ยวข้องกับใครบ้าง
- ปรับเปลี่ยนครั้งใหญ่เพื่อมุ่งสู่มาตรฐานใหม่
- การขออนุญาตเสนอขายหุ้นต่อประชาชน

เมื่อผู้ประกอบการมั่นใจแล้วว่า จะสร้างการเติบโตให้กิจการ ด้วยการระดมทุนจากการเสนอขายหุ้นให้ประชาชนครั้งแรก (**Initial public offering: IPO**) และเข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ บริษัทจึงมักมีคำถามว่า แล้วต้องทำอะไร ซึ่งใน Part II นี้จะพาท่านผู้อ่านไปรู้จักกับเส้นทางที่นำไปสู่การ IPO รวมถึงเห็นภาพรวมทั้งผู้เกี่ยวข้องและขั้นตอนในการเตรียมตัวได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

IPO ต้องเกี่ยวข้องกับใครบ้าง

ที่มา : คู่มือ “เตรียมตัวอย่างไรได้เข้าตลาดหลักทรัพย์” โดย ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

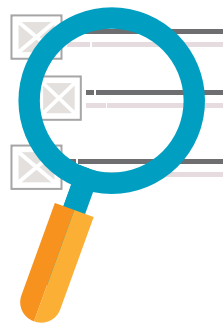
ก่อนจะเป็นบริษัทจดทะเบียน ผู้ประกอบการส่วนมากจะมีผู้ถือหุ้นไม่มากนัก และส่วนมากจะรู้จักกันหมด อาจเป็นเพื่อนฝูง หรือญาติพี่น้อง การจะดำเนินการอะไรก็คุยกันตกลงกันไม่กี่คน แต่เมื่อมีการเสนอขายหุ้นต่อประชาชนทั่วไป ซึ่งคุณก็ไม่รู้จักเขา เขาก็ไม่รู้จักคุณเป็นการส่วนตัวด้วยแล้ว การจะทำให้ผู้ลงทุนมั่นใจ เข้ามาร่วมลงทุนด้วย จะต้องสร้างความน่าเชื่อถือ มีความโปร่งใสในการดำเนินกิจการ ต้องแสดงให้เห็นว่าบริษัทมีการจัดสรรผลประโยชน์ให้ผู้ถือหุ้นอย่างเป็นธรรม มีคุณสมบัติพร้อมและเป็นมาตรฐาน จึงมีหน่วยงานที่ต้องเข้ามาเกี่ยวข้องกับทั้งด้านกำกับดูแลความเป็นมาตรฐาน และหน่วยงานที่คอยชี้แนะ สนับสนุนให้บริษัทเข้าใจว่าควรจะต้องทำอะไรและทำอย่างไร

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการ IPO

หน่วยงานกำกับดูแล (Regulator)

สำนักงานกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (SEC) :
อนุญาตการเสนอขาย IPO และกำกับดูแลบริษัทจดทะเบียน

การ IPO ถือเป็นการขายหลักทรัพย์ในตลาดแรก เป็นเรื่องที่มีผลกระทบในวงกว้าง สำนักงาน ก.ล.ต. ซึ่งเป็นหน่วยงานที่กำกับดูแลตลาดทุน ให้ปฏิบัติตาม พ.ร.บ. หลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ฯ จึงต้องมีหน้าที่ **ตรวจสอบคุณสมบัติของบริษัท** ก่อนที่จะเป็นบริษัทจดทะเบียน เพื่อให้แน่ใจได้ว่าบริษัทมีโครงสร้างที่เหมาะสม ไม่มีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ มีการรักษาสิทธิประโยชน์ของผู้ถือหุ้น ปฏิบัติต่อผู้ถือหุ้นอย่างเป็นธรรม และเปิดเผยข้อมูลอันเป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจลงทุน

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (SET) : อนุญาตการเข้า จดทะเบียนเพื่อซื้อขาย และกำกับดูแลบริษัทจดทะเบียน

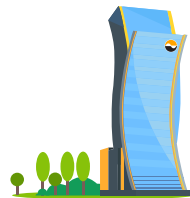
นอกจากขออนุญาตเสนอขายหลักทรัพย์ครั้งแรกกับสำนักงาน ก.ล.ต. แล้ว เพื่อให้หลักทรัพย์มีแหล่งในการซื้อขายเปลี่ยนมือได้ บริษัทจะยื่นขออนุญาตเข้าจดทะเบียนเพื่อซื้อขายในตลาดรอง ซึ่ง**ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จะทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางในการซื้อขายหลักทรัพย์ตลอดจนบริการที่เกี่ยวข้อง** และกำกับดูแลให้ทำตามกฎเกณฑ์ เช่น กฎเกณฑ์การซื้อขาย การเปิดเผยข้อมูลที่ต้อง ครบถ้วน ทันเวลา เป็นต้น

ปัจจุบันตลาดหลักทรัพย์ฯ มีทีมงานที่พร้อมให้คำแนะนำเบื้องต้นในการเตรียมความพร้อมแก่บริษัทที่สนใจเข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ฯ โดยบริษัทสามารถติดต่อในวันและเวลาที่สะดวก เพื่อให้เจ้าหน้าที่เข้าพบและนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ขั้นตอนในการระดมทุนจากตลาดทุน พร้อมทั้งแนะนำบริการของตลาดหลักทรัพย์ฯ ที่จะเป็นการอำนวยความสะดวกแก่บริษัทที่สนใจเข้าจดทะเบียนได้ โดยไม่มีค่าใช้จ่ายใดๆ

ข้อมูลติดต่อ: ฝ่ายการตลาดผู้ออกหลักทรัพย์

โทร. 02 009 9696 email: NewListing@set.or.th

โทร. 02 009 9797 email: maiNewListingUnit@set.or.th

กระทรวงพาณิชย์ (Ministry of Commerce) : จดทะเบียนแปรรูปเป็นบริษัทมหาชน / เพิ่มทุน

ก่อนการยื่นคำขอเสนอขายหลักทรัพย์ต่อสำนักงาน ก.ล.ต. (Filing) **บริษัทจะต้องจดทะเบียนแปรรูปเป็นบริษัทมหาชนต่อกระทรวงพาณิชย์และจดทะเบียนเพิ่มทุนให้เรียบร้อยก่อน และต้องปฏิบัติตาม พ.ร.บ. มหาชนด้วย**

ผู้เชี่ยวชาญสำคัญ (Specialist)

Financial Advisor (FA) ที่ปรึกษาทางการเงิน : ให้คำแนะนำ / ปรึกษาตลอดกระบวนการทำ IPO และเข้าจดทะเบียนใน ตลท.

เป็นผู้ช่วยคนสำคัญที่จะช่วยบริษัทเตรียมความพร้อมในการ IPO และเข้าจดทะเบียน โดย FA นี้จะต้องเป็น FA ที่อยู่ในการกำกับดูแลของสำนักงาน ก.ล.ต. ช่วยในการจัดเตรียมข้อมูล และดูแลให้บริษัทปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ให้ถูกต้อง นอกจากนี้ FA ยังต้องทำหน้าที่ตรวจสอบบริษัทในเชิงลึก หรือที่เรียกว่า **Due Diligence เพื่อประเมินคุณสมบัติของบริษัทว่าครบถ้วนเพียงพอที่จะเสนอขายหลักทรัพย์ต่อประชาชนและเข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ฯ ได้หรือไม่** โดยเริ่มตั้งแต่ดำเนินการดำเนินธุรกิจ การจัดโครงสร้างทุนและโครงสร้างธุรกิจ ตลอดจนให้คำแนะนำในการปรับปรุงระบบการบริหารจัดการ เพื่อให้บริษัทมีคุณสมบัติพร้อมสำหรับการยื่นคำขอต่อสำนักงาน ก.ล.ต. และตลาดหลักทรัพย์ฯ ทั้งนี้ FA จะต้องเป็นผู้ที่ได้รับอนุญาตจากสำนักงาน ก.ล.ต. และ FA ต้องดูแลบริษัทต่อไปอีก 1 ปีนับจากเข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ฯ

บริษัทสามารถดูรายชื่อ FA เพื่อประกอบการพิจารณาได้จาก website สำนักงาน ก.ล.ต. ที่ <http://www.sec.or.th/TH/RaisingFunds/EquityDebt/Pages/ListofMarketProfessionals.aspx>

ผู้ตรวจสอบบัญชีรับอนุญาต (Auditor) :

ตรวจสอบงบการเงินให้มีมาตรฐาน

ผู้ตรวจสอบบัญชีจะให้คำแนะนำและตรวจสอบงบการเงินให้เป็นไปตามมาตรฐานบัญชี รายงานของผู้สอบบัญชีถือเป็นข้อมูลสำคัญในงบการเงินเป็นการรายงานความถูกต้อง ก่อนเผยแพร่สู่สาธารณะ ว่างบการเงินนั้นได้รับการตรวจสอบจากผู้สอบบัญชีที่ได้รับอนุญาต งบการเงินของบริษัทที่เผยแพร่ นั้นถือเป็นข้อมูลสำคัญที่ผู้ลงทุนและผู้ถือหุ้นจะใช้ดูความสามารถในการบริหารกิจการของบริษัท ผู้ตรวจสอบบัญชีจะต้องเป็นผู้ได้รับความเห็นชอบจากสำนักงาน ก.ล.ต. ด้วยเช่นกัน บริษัทสามารถดูรายชื่อ Auditor เพื่อประกอบการพิจารณาได้จาก website สำนักงาน ก.ล.ต. ที่ <http://market.sec.or.th/public/orap/AUDITOR01.aspx?lang=th>

ผู้ตรวจสอบระบบงานภายใน (Internal Control Auditor) :

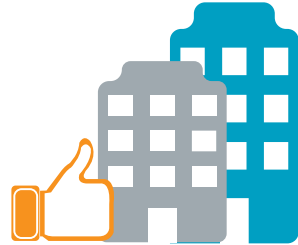
ปรับปรุงประสิทธิภาพระบบการควบคุมภายใน

ทำหน้าที่ในการตรวจสอบ ประเมินให้ความเห็น คำแนะนำในการปรับปรุงประสิทธิภาพของระบบการควบคุมภายใน และการบริหารความเสี่ยง เพื่อให้มั่นใจว่าการดำเนินงานมีความรัดกุม เป็นไปตามกฎระเบียบขององค์กร และหน่วยงานกำกับดูแลที่เกี่ยวข้อง มี Check and Balance และเป็นมาตรฐาน

ผู้จัดจำหน่ายและรับประกันการจัดจำหน่ายหลักทรัพย์ (Underwriter) : ช่วยกระจายหุ้น IPO

ผู้ที่ทำหน้าที่ขายหลักทรัพย์ของ
บริษัทที่จะระดมทุนให้แก่ประชาชน
หรือผู้ลงทุน การจัดจำหน่ายหลักทรัพย์
มี 2 วิธี คือ

- การจัดจำหน่ายหลักทรัพย์และรับประกันการจัดจำหน่ายทั้งจำนวน (Firm Underwriting) วิธีนี้บริษัทที่ระดมทุนจะมั่นใจได้ว่าได้รับเงินจากการระดมทุนครบทั้งจำนวน
- การจัดจำหน่ายหลักทรัพย์โดยจำหน่ายให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ (Best Effort Underwriting) หากไม่สามารถจำหน่ายหลักทรัพย์ได้หมด ก็ไม่ต้องรับซื้อหลักทรัพย์นั้นไว้เอง โดยทั่วไปวิธีนี้จะมีค่าธรรมเนียมต่ำกว่าวิธีแรก

บริษัทประเมินมูลค่าทรัพย์สินและผู้ประเมินหลักสำหรับ ธุรกรรมในตลาดทุน (Valuer) : ประเมินมูลค่าทรัพย์สิน

ทำหน้าที่ประเมินมูลค่าทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับ
ธุรกรรมในตลาดทุน เนื่องจากข้อมูลเกี่ยวกับการประเมิน
มูลค่าทรัพย์สิน เป็นข้อมูลที่มีผลต่อการตัดสินใจลงทุนของ
ประชาชน จึงจำเป็นต้องใช้บุคคลที่มีความเชี่ยวชาญ ผู้ประเมิน
มูลค่าทรัพย์สินต้องได้รับความเห็นชอบจากสำนักงาน ก.ล.ต.
เช่นเดียวกับ FA และ Auditor บริษัทสามารถดูรายชื่อผู้ประเมิน
มูลค่าทรัพย์สิน เพื่อประกอบการพิจารณาได้จาก website
สำนักงาน ก.ล.ต. ที่ [http://www.sec.or.th/TH/RaisingFunds/
EquityDebt/Documents/list_professional/valuer.xls](http://www.sec.or.th/TH/RaisingFunds/EquityDebt/Documents/list_professional/valuer.xls)

ที่ปรึกษากฎหมาย (Lawyer) :

ให้คำปรึกษาด้านกฎหมาย

ที่ปรึกษากฎหมายจะช่วยให้คำแนะนำ ดำเนินการจัดเตรียมเอกสาร จดการขั้นตอนที่เกี่ยวกับกฎหมาย เช่น ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับภาษี การจดทะเบียนแปรสภาพเป็นบริษัทมหาชน การให้ความเห็นในเรื่องข้อจำกัด การโอนหุ้น ข้อพิพาทที่อาจมีผลกระทบต่อบริษัทอย่างมีนัยสำคัญ เป็นต้น ที่ปรึกษากฎหมายอาจทำหน้าที่ร่วมกับ FA ในการปรับปรุงสัญญา และข้อบังคับของบริษัทให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ของสำนักงาน ก.ล.ต. และตลาดหลักทรัพย์ฯ

นายทะเบียนหลักทรัพย์

บริษัท ศูนย์รับฝากหลักทรัพย์ (ประเทศไทย) จำกัด (The Thailand Securities Depository Co., Ltd. หรือ TSD) :

ให้บริการงานนายทะเบียนหลักทรัพย์

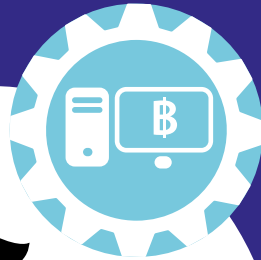
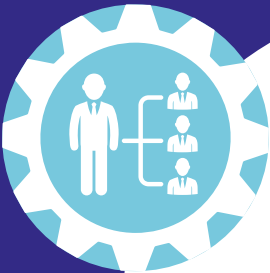

บริษัท ศูนย์รับฝากหลักทรัพย์ (ประเทศไทย) จำกัด หรือ TSD จะเป็นนายทะเบียนหลักทรัพย์ จัดทำทะเบียนผู้ถือหุ้นให้ถูกต้อง ครบถ้วน รวมถึงให้บริการนำหุ้นเข้าฝากในระบบไร้ใบหุ้น (Scripless) นอกจากนี้ TSD ยังให้บริการแจ้งข่าวสารและจ่ายสิทธิประโยชน์ต่างๆ ให้กับผู้ถือหุ้นด้วย เช่น จัดส่งเอกสารเชิญประชุมผู้ถือหุ้น จ่ายเงินปันผล และแจ้งสิทธิจองซื้อหุ้นเพิ่มทุน เป็นต้น

เมื่อเรารู้แล้วว่าการเตรียมตัวเข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ต้องเกี่ยวข้องกับใครแล้วบ้างนั้น ต่อไปก็เป็นเรื่องขั้นตอนที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน ระบบงานต่างๆ ในกิจการ เช่น ระบบบัญชี ระบบการควบคุมภายใน ซึ่งกิจการต้องปรับปรุง และพัฒนาให้เป็นที่ไปตามมาตรฐานสำหรับการเป็นบริษัทจดทะเบียน

ปรับเปลี่ยนครั้งใหญ่ เพื่อมุ่งสู่มาตรฐานใหม่

มีการจัดโครงสร้างธุรกิจ
และโครงสร้างกรรมการ

มีระบบบัญชี
และรายงาน
ทางการเงิน

มีระบบการ
ควบคุมภายใน

กิจการมักจะเริ่มต้นเส้นทาง IPO ด้วยการแต่งตั้งที่ปรึกษาทางการเงิน ซึ่งจริงๆ แล้วอาจจะทำเรื่องอื่นก่อนก็ได้ บางกิจการอาจเริ่มต้นที่การปรับระบบงานภายในหรือระบบบัญชีการเงินก่อน ขึ้นอยู่กับความจำเป็นของแต่ละกิจการ เรื่องนี้เป็นสิ่งที่จะต้องประเมินให้ดีกว่า การว่าจ้างที่ปรึกษาแต่ละงานนั้น ที่มงานมีความพร้อมมากน้อยเพียงใดที่จะร่วมมือร่วมใจให้งานที่ว่าจ้างมานั้นมีความคืบหน้าตามกรอบเวลา

เมื่อมีการแต่งตั้งที่ปรึกษาทางการเงินเพื่อการเตรียมนำกิจการเข้าสู่การ IPO ที่ปรึกษาทางการเงินจะทำการตรวจสอบประเมินและวิเคราะห์ธุรกิจอย่างละเอียด หรือ “การทำ Due Diligence” ซึ่งถือเป็นขั้นตอนที่มีความสำคัญอย่างมากขั้นตอนหนึ่ง บริษัทควรให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลที่ถูกต้องแก่ที่ปรึกษาทางการเงิน เพื่อให้ข้อมูลจากการทำ Due Diligence นั้นเป็นประโยชน์ต่อการนำมาใช้ในการวิเคราะห์หว่า บริษัทที่ออกหลักทรัพย์มีสิ่งใดบ้างที่ต้องแก้ไขปรับปรุง เปลี่ยนแปลง เพื่อให้มีคุณสมบัติที่พร้อมสำหรับการเป็นบริษัทที่ถือหุ้นโดยประชาชน

การปรับเปลี่ยนครั้งสำคัญของกิจการ

มีเรื่องหลักๆ 3 เรื่อง คือ

- 1 โครงสร้างธุรกิจ และโครงสร้างกรรมการ
- 2 ระบบบัญชี และรายงานทางการเงิน
- 3 ระบบการควบคุมภายใน

1 โครงสร้างธุรกิจ และโครงสร้างกรรมการ

การดำเนินธุรกิจนั้น เมื่อมีการเติบโตก็มักจะมีแนวโน้มที่จะขยายงานไปในธุรกิจทั้งที่เกี่ยวข้องและไม่เกี่ยวข้องกับธุรกิจเดิม และอาจจัดตั้งเป็นบริษัทแยกออกไปด้วยเพื่อความคล่องตัว **เมื่อบริษัทต้องเตรียมตัวเข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ จึงต้องมีการจัดโครงสร้างธุรกิจให้เป็นไปตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี** มีความชัดเจน ไม่มีการทำธุรกิจที่เอื้อประโยชน์ต่อผู้ถือหุ้นบางกลุ่ม รวมทั้งต้องมีการจัดโครงสร้างคณะกรรมการในฐานะตัวแทนของผู้ถือหุ้น ให้มีการถ่วงดุลอำนาจระหว่างกัน เพื่อประสิทธิภาพในการกำหนดนโยบาย ทิศทางธุรกิจ และประเมินผลการดำเนินงานของฝ่ายจัดการ เพื่อให้มั่นใจว่ามีการดำเนินการเป็นไปตามนโยบายและแผนงาน โดยคำนึงถึงผู้มีส่วนได้เสีย และเป็นประโยชน์สูงสุดของบริษัทด้วย

โครงสร้างธุรกิจ

การทำธุรกิจแต่เดิมนั้น บริษัทอาจจะมีโครงสร้างที่ผู้บริหารมีความเกี่ยวข้องกัน เช่น ตนเองเป็น CEO ภรรยาเป็นผู้ควบคุมด้านการเงิน มีน้องชายน้องสาวเป็นผู้อำนวยการฝ่าย นอกจากนี้ อาจมีบริษัทที่ตนเองเป็นเจ้าของและมีการซื้อขายสินค้าระหว่างกันในปริมาณสูงอยู่เป็นประจำ และอาจเป็นเจ้าของด้วย โครงสร้างแบบนี้

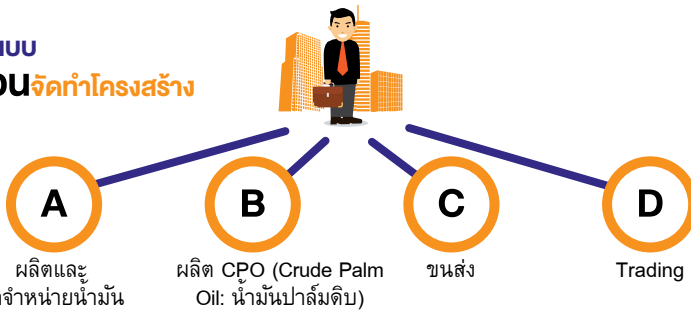
ถ้าจะนำบริษัทเข้าจดทะเบียนจะต้องมีการจัดโครงสร้างธุรกิจให้ชัดเจน ไม่เปิดช่องทางที่จะเอาเปรียบผู้ถือหุ้นรายย่อย มีการดำเนินงานที่โปร่งใสตรวจสอบได้ ซึ่งเป็นเงื่อนไขสำคัญของการเข้าจดทะเบียน วิธีการจัดโครงสร้างที่แนะนำเพื่อให้เข้าใจง่ายมีดังนี้

จัดโครงสร้างบริษัทที่ทำธุรกิจพึ่งพิงกัน (Business Value Chain) ให้อยู่ในกลุ่มเดียวกันก่อนเข้าตลาดหลักทรัพย์

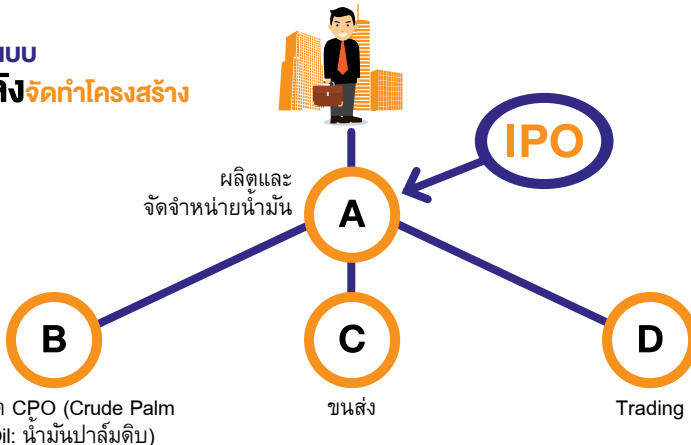
กลุ่มบริษัทที่จะเข้าสู่การเป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ ถ้ามีบริษัทของผู้ถือหุ้นใหญ่ต้องซื้อขายสินค้ากับกลุ่มบริษัทในปริมาณที่สูงอยู่เป็นประจำ ควรจะต้องนำบริษัทนั้นเข้ามาอยู่ในกลุ่มบริษัทที่จะเข้าจดทะเบียน

ตัวอย่างการทำธุรกิจที่พึ่งพิงกัน ธุรกิจ ไบโอดีเซล

รูปแบบ ก่อนจัดทำโครงสร้าง

รูปแบบ หลังจัดทำโครงสร้าง

จัดโครงสร้างบริษัทที่ทำธุรกิจพึ่งพิงกัน (Business Value Chain) ให้อยู่ในกลุ่มเดียวกันก่อนเข้าตลาดหลักทรัพย์

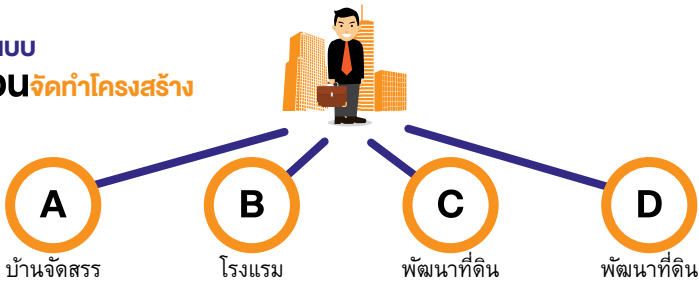
(เอกสารประกอบการบรรยายหลักสูตร IPO Roadmap ของคุณสมศักดิ์ ศิริชัยนฤมิตร ประธานกรรมการบริหาร บริษัท บริษัท แอสเซท โปร แมเนจเม้นท์ จำกัด)

จัดโครงสร้างบริษัทที่ทำธุรกิจที่เหมือนกันหรือแข่งขันกัน ให้อยู่ในกลุ่มเดียวกันก่อนเข้าตลาดหลักทรัพย์ฯ

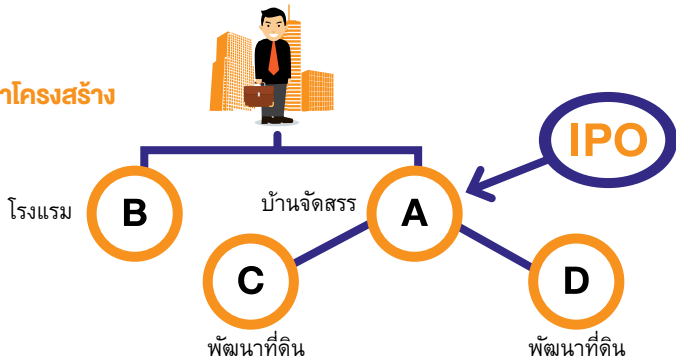
กลุ่มบริษัทที่จะเข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ฯ ให้รวมเอาบริษัทที่ทำธุรกิจเหมือนกันคือ บริษัทบ้านจัดสรรทั้งหมดมาอยู่ในกลุ่มเดียวกัน ส่วนโรงแรมสามารถแยกออกไปได้ เพราะทำธุรกิจคนละแบบกัน แต่เมื่อจะมีการว่าจ้างกัน ก็ต้องมีการประกวดราคา และมีเงื่อนไขที่ยุติธรรมไม่ต่างจากบริษัททั่วไป และใกล้เคียงกับราคาตลาด หรือราคาประเมิน

ตัวอย่างการทำธุรกิจที่เหมือนกันหรือแข่งขันกัน ธุรกิจอสังหาริมทรัพย์

รูปแบบ ก่อนจัดทำโครงสร้าง

รูปแบบ หลังจัดทำโครงสร้าง

จัดโครงสร้างบริษัทที่ทำธุรกิจที่เหมือนกันหรือแข่งขันกัน ให้อยู่ในกลุ่มเดียวกันก่อนเข้าตลาดหลักทรัพย์ฯ

(เอกสารประกอบการบรรยายหลักสูตร IPO Roadmap ของคุณสมศักดิ์ ศิริชัยนฤมิตร ประธานกรรมการบริหาร บริษัท บริษัท แอสเซท โปร แมเนจเม้นท์ จำกัด)

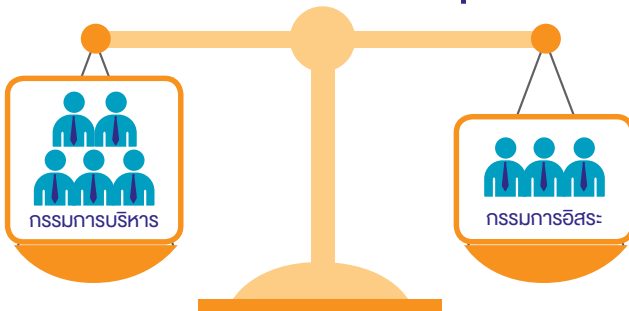
โครงสร้างคณะกรรมการ

การบริหารงานแบบเดิมที่เคยทำธุรกิจก่อนเข้าจดทะเบียน อาจมีโครงสร้างง่าย ๆ ที่มีผู้มีอำนาจในการตัดสินใจอยู่ไม่กี่คน การตกลงทางธุรกิจอาจเกิดบนโต๊ะอาหารของครอบครัวและมีผู้รับรู้อยู่ในวงจำกัด แต่เมื่อบริษัทจะนำกิจการเข้าสู่การเป็นบริษัทจดทะเบียน และเงินที่ได้รับจากการระดมทุนเป็นเงินจากผู้ลงทุนรายย่อย ผู้ลงทุนสถาบัน และผู้ลงทุนต่างประเทศ โครงสร้างการบริหารงานจึงจะต้องมีการถ่วงดุลและตรวจสอบได้ ซึ่งเป็นไปตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี **กรรมการต้องทำหน้าที่เพื่อรักษาผลประโยชน์ของบริษัท และผู้ถือหุ้นอย่างเต็มที่ ไม่ใช่ตำแหน่งในการหาประโยชน์หรือฉวยโอกาสจากบริษัท** ดูแลผู้บริหารและฝ่ายจัดการให้ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้ผู้ถือหุ้นได้รับผลตอบแทนที่คุ้มค่ากับเงินลงทุนที่ใส่เข้ามาในบริษัท ในขณะที่เดียวกันก็ต้องให้สิทธิผู้ถือหุ้นรับทราบข้อมูลของบริษัท ตัดสินใจในเรื่องสำคัญ รวมถึงตรวจสอบการทำงานของกรรมการและผู้บริหารได้

โครงสร้างคณะกรรมการบริษัทตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี

โครงสร้างมีการถ่วงดุล

**โครงสร้างของคณะกรรมการต้องมีการถ่วงดุลอำนาจระหว่างกัน
โปร่งใส และแบ่งแยกอำนาจหน้าที่อย่างชัดเจน**

เอกสารประกอบการบรรยาย IPO Roadmap

ดร.สมชัย ไทยสงวนวรกุล

ประธานกรรมการบริหาร บริษัท เอส เอ็น ซี ฟอรัมเมอร์ จำกัด (มหาชน)

โครงสร้างของคณะกรรมการต้องมีการถ่วงดุลอำนาจระหว่างกับ
ไต่ถาม และแบ่งแยกอำนาจหน้าที่อย่างชัดเจน โดยคณะกรรมการบริษัท
จะต้องประกอบด้วย

กรรมการบริหารและกรรมการอิสระ

จากเดิมที่คณะกรรมการบริษัทเป็นกรรมการบริหารทั้งหมด โดยกรรมการ
อิสระจะต้องมีจำนวนไม่น้อยกว่า 1 ใน 3 ของจำนวนกรรมการทั้งหมด (Board Size)
หรืออย่างน้อย 3 คน เช่น คณะกรรมการ 5 คน ต้องมีกรรมการอิสระอย่างน้อย
3 คน

กรรมการอิสระควรคัดเลือกจากคนที่รู้และเข้าใจในธุรกิจของบริษัท

คณะกรรมการตรวจสอบต้องมีอย่างน้อย 3 คน

โดยที่ทุกคนต้องเป็นกรรมการอิสระ และมีอย่างน้อย 1 คนที่ต้องมีความรู้และ
ประสบการณ์ในการสอบทานรายงานทางการเงิน

หลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี มีข้อเสนอแนะว่า

- ประธานกรรมการ ควรเป็นคนละคนกับ CEO
- ประธานกรรมการ ควรเป็นกรรมการอิสระ ถ้าประธานกรรมการ
เป็นกรรมการบริหาร ต้องมีกรรมการอิสระมากกว่ากึ่งหนึ่ง
- ควรมีคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง และคณะกรรมการสรรหาและ
ค่าตอบแทน

กรรมการบริษัททุกคนควรเข้ารับ
การอบรมให้ความเข้าใจในบทบาท
หน้าที่ และความรับผิดชอบของ
กรรมการของบริษัทจดทะเบียน
และหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี

2 ระบบบัญชี และรายงานทางการเงิน

ระบบงานหลักๆ ที่จะต้องมีการปรับปรุงให้ได้ตามเกณฑ์ คือ ระบบการจัดทํางานการเงินให้ เป็นไปตามมาตรฐานบัญชี เพื่อให้รายงานทางการเงินนั้น สะท้อนความสามารถในการดำเนินงานของกิจการได้อย่างถูกต้อง และระบบควบคุมภายในที่เพียงพอต่อการบริหารจัดการความเสี่ยงที่จะมีผลกระทบและทำให้ การดำเนินธุรกิจไม่เป็นไปตามนโยบายและ เป้าหมายที่วางไว้

ระบบบัญชีที่มีมาตรฐาน

การจัดทำบัญชีในธุรกิจทั่วไปนั้น กิจการอาจจะทำบัญชีเพียงเพื่อยื่นต่อ กรมสรรพากรสำหรับชำระภาษีปีละครั้ง และส่วนมากก็จะไม่ได้ทำเอง แต่จ้าง หน่วยงานภายนอกดำเนินการให้ นอกจากนี้ การลงรายการบัญชีอาจพบ ความไม่สอดคล้องกันกับธุรกรรมที่เกิดขึ้นจริง หรือไม่สะท้อนความเป็นจริง

เมื่อจะต้องเตรียมตัวเพื่อนำกิจการเข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เรื่องระบบ บัญชีถือเป็นเรื่องใหญ่ในการจัดการของกิจการเลยทีเดียว เพราะต้องเปลี่ยน มาตรฐานการบัญชีจากกิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะ: **Non-Publicly Accountable Entities (NPAEs)** มาเป็นมาตรฐานการบัญชีจากกิจการ ที่มีส่วนได้เสียสาธารณะ: **Publicly Accountable Entities (PAEs)** ซึ่งปัจจุบันประเทศไทยใช้มาตรฐานการรายงานทางการเงิน **Thai Financial Reporting Standards (TFRS)**

 เปลี่ยนมาตรฐานระบบบัญชี

จาก

**กิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะ
Non-Publicly Accountable
Entities (NPAEs)**

เป็น

**กิจการที่มีส่วนได้เสียสาธารณะ
Publicly Accountable
Entities (PAEs)**

ปัจจุบันประเทศไทย

ใช้

**มาตรฐานการรายงาน
ทางการเงิน Thai Financial
Reporting Standards (TFRS)**

การเปลี่ยนแปลงนี้บุคลากรในองค์กรจะต้องปรับตัวค่อนข้างมาก และจะต้องเพิ่มจำนวนบุคลากรรองรับให้เพียงพอต่อการจัดทำรายงานทางการเงิน เพราะการเป็นบริษัทจดทะเบียนนั้นจะต้องส่งรายงานทางการเงินทุกไตรมาส โดยจะต้องเตรียมพร้อมในประเด็นต่างๆ ที่เกี่ยวข้องให้ครบถ้วน

ก่อนการยื่น Filing บริษัทควรเตรียมความพร้อมในประเด็นบัญชีดังต่อไปนี้

- **คุณภาพของระบบข้อมูลทางบัญชีและการเงิน** พร้อมต่อการจัดทำรายงานทางการเงิน และการเปิดเผยข้อมูลสำคัญอย่างเพียงพอและทันต่อเวลาที่กำหนด

- **คุณภาพและจำนวนของบุคลากร** ในหน่วยงานด้านบัญชี

- **เปลี่ยนมาตรฐานการบัญชี** จากกิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะ: Non-Publicly Accountable Entities (NPAEs) เป็นมาตรฐานการบัญชีจากกิจการที่มีส่วนได้เสียสาธารณะ: Publicly Accountable Entities (PAEs)

บริษัทจะ**ต้องมี CFO** ซึ่งเป็นผู้ที่ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบสูงสุดในสายงานบัญชีและการเงิน มีสมุหบัญชีเป็นผู้ที่ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบโดยตรงในการควบคุมดูแลการทำบัญชี (คุณสมบัติ CFO และสมุหบัญชี ดูได้จาก website ของสำนักงาน ก.ล.ต. <http://www.sec.or.th/TH/Pages/auditor.aspx>

หรือ website ของตลาดหลักทรัพย์ฯ

https://www.set.or.th/cfo/download/info/infoCFO_01.pdf

คุณสมบัติของผู้รับผิดชอบสูงสุดในสายงานบัญชีและการเงิน (CFO) ของบริษัทที่เตรียมยื่น Filing

คุณสมบัติด้านการศึกษา

ปริญญาตรีขึ้นไป หรือเทียบเท่า

ด้านบัญชี หรือการเงิน 3 ปี ใน 5 ปีล่าสุด หรือด้านใดๆ ที่เป็นประโยชน์โดยตรงต่อการดำเนินงาน 5 ปี ใน 7 ปีล่าสุด และต้องดำรงตำแหน่ง CFO ของบริษัท อย่างน้อย 1 ปี ก่อนวันยื่น Filing

CFO of New IPO Co.

คุณสมบัติด้านการอบรม

อบรมหลักสูตรความรู้ด้านบัญชีการเงิน จำนวน 12 ชั่วโมง (หลักสูตร Orientation) ก่อนวันยื่น Filing

คุณสมบัติของผู้รับผิดชอบในการควบคุมดูแลการทำบัญชี (สมุหบัญชี) ของบริษัทที่เตรียมยื่น Filing

คุณสมบัติด้านการศึกษา

เป็นผู้ทำบัญชีตามประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้า

ด้านบัญชี 3 ปี ใน 5 ปีล่าสุด

Chief Accountant of New IPO Co.

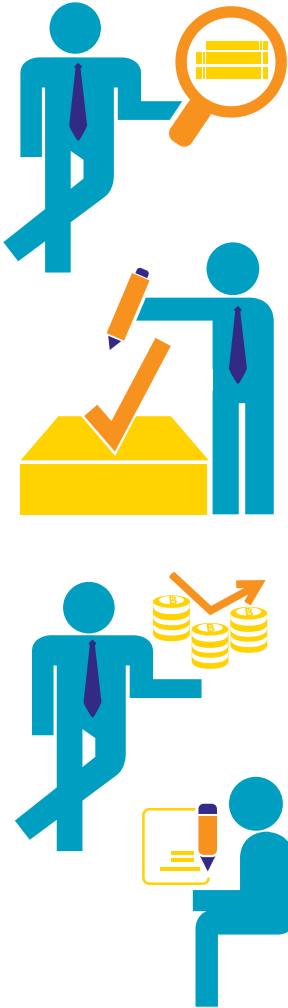
คุณสมบัติด้านการอบรม

อบรมหลักสูตรการพัฒนาความรู้ต่อเนื่อง ด้านบัญชี 6 ชั่วโมงต่อปี (หลักสูตร Refresh)

บริษัทจะต้องจัดหาผู้ตรวจสอบบัญชีรับอนุญาตเพื่อรับรองความถูกต้องของรายงานทางการเงินว่าเป็นไปตามมาตรฐานบัญชี ไม่มีรายการปรับปรุงจากผู้สอบบัญชี และไม่มีประเด็นสำคัญจากการตรวจสอบหลงเหลืออยู่ก่อนยื่น Filing นอกจากนี้ บริษัทควรซ้อมปิดงบให้เร็วขึ้น โดยซ้อมทำงบการเงินอย่างน้อย 2 ไตรมาส เพื่อให้แน่ใจว่าทำได้ทันตามกำหนดเวลา

3 ระบบการควบคุมภายใน

การบริหารจัดการในธุรกิจโดยทั่วไปนั้น ส่วนมากจะพบการใช้บุคลากรคนเดียวทำหน้าที่หลายอย่าง เพราะต้องการความรวดเร็วและประหยัดค่าใช้จ่าย แต่อาจเป็นการเอื้อต่อการรั่วไหล เช่น ผู้รับเงินกับผู้รักษาเงินเป็นคนเดียวกัน หรือผู้ขายกับผู้ดูแลสต็อกสินค้าเป็นคนเดียวกัน เป็นต้น การปฏิบัติเช่นนี้ถ้าบุคลากรเป็นคนดี มีความซื่อสัตย์ ก็ดีไป แต่หากคิดทุจริต จะทำได้ง่ายและตรวจสอบยาก หรือในกรณีที่มีการซื้อขายในปริมาณมากๆ บุคลากรคนเดียวรับภาระงานขายและตรวจนับสินค้าไม่ไหว จึงละเลยการปฏิบัติงานที่ควรทำ กว่าจะพบความผิดปกติ อาจก่อให้เกิดความเสียหายเป็นมูลค่ามหาศาล จึงต้องปรับเปลี่ยนการดำเนินการให้มีระบบการควบคุมภายในที่รัดกุมและเป็น “**กระบวนการ**” ที่แทรกอยู่ในการปฏิบัติงานตามปกติ เพื่อให้มีการปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอเหมือนงานอื่นทั่วไป

การเลือกใช้การควบคุมภายในจะต้องมีความเหมาะสมกับองค์กร หากมากเกินไปผลลัพธ์ที่ได้อาจไม่คุ้มกับทรัพยากรที่ต้องลงทุนไป นอกจากนี้ ผู้บริหารคณะกรรมการควรให้ความสำคัญและมีมุมมองต่อการควบคุมภายในว่าเป็นงาน Dynamic เมื่อสภาพแวดล้อมเปลี่ยนแปลง การควบคุมภายในก็ต้องเปลี่ยนให้เหมาะสมด้วย ระบบการควบคุมภายในอาจแบ่งเป็น 2 เรื่องใหญ่ ๆ คือ

Operational Control

การมีระบบการควบคุมภายในที่เพียงพอต่อการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพสามารถป้องกันบริหารจัดการความเสี่ยงหรือความเสียหายต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นได้เป็นอย่างดี ตัวอย่างของการมีระบบการควบคุมภายใน เช่น การจัดทำเอกสารหลักฐานประกอบการทำรายการและจัดเก็บอย่างเป็นระบบเพื่อให้ตรวจสอบได้ การกระหนยอดและการสอบทาน การตรวจนับสินค้าคงเหลือ เป็นต้น

Management Control

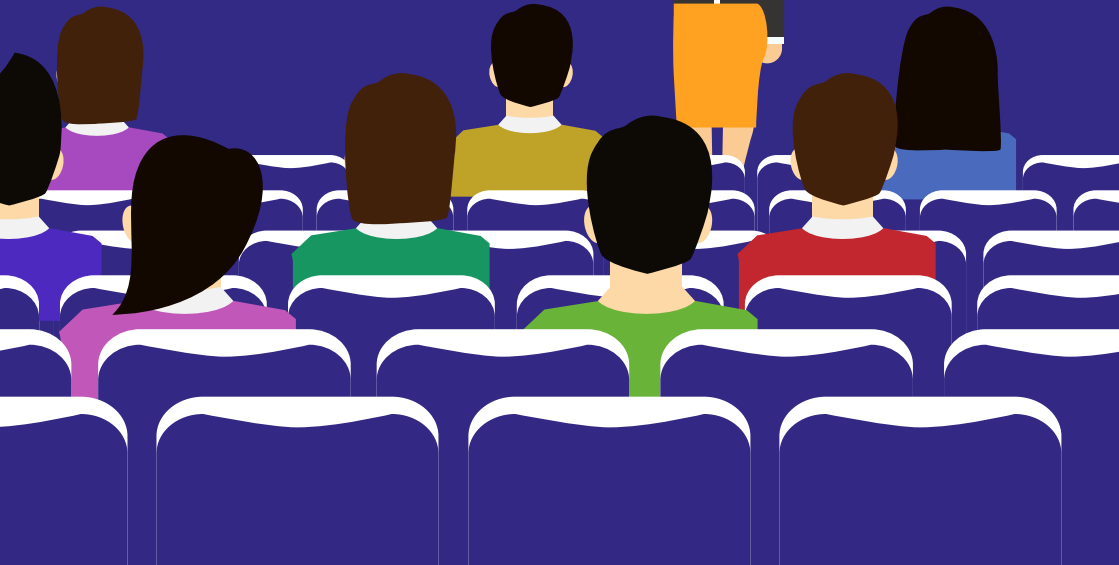
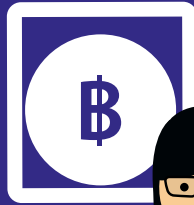
การมีระบบการควบคุมด้านการบริหารจัดการที่แสดงให้เห็นว่า มีระบบ Check and Balance ที่ดี มีการแบ่งแยกอำนาจหน้าที่ชัดเจนเป็นลายลักษณ์อักษร และปฏิบัติตามที่กำหนดไว้ มีการกำหนดอำนาจอนุมัติชัดเจนและเหมาะสม หากเป็นรายการที่มีมูลค่าสูงควรให้คณะกรรมการบริษัทเป็นผู้อนุมัติ

ระบบควบคุมภายในถือได้ว่าเป็นเรื่องสำคัญที่สำนักงาน ก.ล.ต. พิจารณาอนุญาต โดยกำหนดให้มี Internal Auditor ตรวจสอบและรับรองว่าระบบควบคุมที่มีนั้น เพียงพอและครอบคลุมความเสี่ยงของการดำเนินธุรกิจ มีการปฏิบัติตามข้อกำหนดในการควบคุมอย่างสม่ำเสมอ รวมถึงมีโครงสร้างการบริหารงานที่ทำให้มั่นใจได้ว่าการควบคุมภายในนั้นมีความสำคัญและไม่ถูกละเลยในการเป็นส่วนหนึ่งของการดำเนินธุรกิจ

การอนุญาต

เสนอขายหุ้นต่อประชาชน

เมื่อบริษัทเตรียมความพร้อมจนมั่นใจว่า ถึงเวลาที่จะยื่นคำขอออกและเสนอขายหุ้นต่อประชาชนทั่วไปหรือบางที่เราเรียกกันสั้นๆว่า ยื่น Filing แล้ว สิ่งที่บริษัทจะต้องจัดการต่อไป มีดังนี้

สำรวจความพร้อมก่อนยื่น Filing

ก่อนยื่น Filing ต่อสำนักงาน ก.ล.ต. บริษัทต้องเตรียมตัวทุกเรื่องที่กำลังมาข้างต้นให้พร้อมต่อการปฏิบัติงานจริง เมื่อเป็นบริษัทจดทะเบียนแล้ว และจะต้องแปรสภาพเป็นบริษัทมหาชนต่อกระทรวงพาณิชย์ก่อนการยื่น Filing โดยปกติจะใช้เวลาประมาณ 1-2 เดือน

หากบริษัทมีประเด็นสำคัญเกี่ยวกับคุณสมบัติและการเปิดเผยข้อมูลที่จะยื่นขออนุญาต ที่ปรึกษาทางการเงินและบริษัทสามารถหารือกับสำนักงาน ก.ล.ต. ในประเด็นสำคัญที่อาจมีผลต่อการพิจารณาคำขออนุญาตให้เรียบร้อยก่อนจะยื่น Filing ได้ (การ Pre-Consult) เพื่อช่วยให้การพิจารณาคำขออนุญาตเป็นไปตามกรอบเวลาที่กำหนด

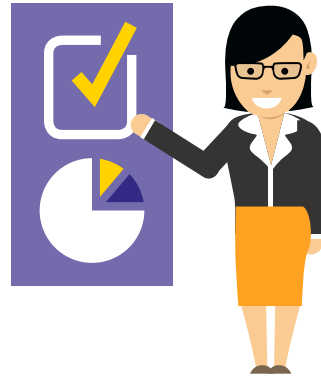
การยื่น **Filing** และยื่นคำขอให้**รับหลักทรัพย์**

ภายหลังการแปรสภาพเป็นบริษัทมหาชนและพร้อมต่อการยื่น Filing แล้ว
ที่ปรึกษาทางการเงินในฐานะตัวแทนของบริษัทจะดำเนินการ ดังนี้

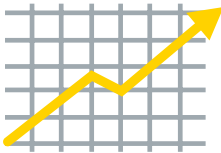
- **ยื่นคำขออนุญาตเสนอขาย
หลักทรัพย์ (Filing)
ต่อสำนักงาน ก.ล.ต.**

โดยมี เอกสาร 3 ส่วน ได้แก่

- 1) คำขออนุญาตเสนอขาย
- 2) แบบแสดงรายการข้อมูล
- 3) ร่างหนังสือชี้ชวน

- **ยื่นคำขอต่อตลาดหลักทรัพย์ฯ
ให้รับหลักทรัพย์** เป็นหลักทรัพย์จดทะเบียน

- **เกณฑ์การพิจารณาการเป็นบริษัท
จดทะเบียน** ประกอบด้วย

- 1) เกณฑ์การพิจารณาในแง่คุณภาพที่บริษัท
ผู้ยื่นขอ ต้องผ่านเกณฑ์ทั้งหมด เช่น โครงสร้าง
การถือหุ้นต้องชัดเจน กรรมการ ผู้บริหาร และ
ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ไม่มี Conflict of Interest
มีระบบ Check and Balance มีการเปิดเผย
ข้อมูลที่ครบถ้วน เพียงพอ เป็นต้น
- 2) เกณฑ์เชิงตัวเลข เช่น กำไรสุทธิ ทุนชำระแล้ว
การกระจายหุ้น เกณฑ์การพิจารณาห้ามขาย
หุ้นในเวลาที่กำหนด (Silent Period) เป็นต้น

สำนักงาน ก.ล.ต. และตลาดหลักทรัพย์ฯ จะพิจารณาข้อมูลที่ส่งมาพร้อมกับการสัมภาษณ์ FA, Auditor เยี่ยมชมกิจการของบริษัท (Company Visit) และสัมภาษณ์ผู้บริหารบริษัทที่ยื่นคำขอ (Management Interview) โดยสำนักงาน ก.ล.ต. จะใช้เวลาในช่วงการพิจารณาภายใน 120 วัน นับจากวันที่เอกสารครบถ้วน และพิจารณาแบบอนุมติภายใน 45 วัน เมื่อบริษัทได้รับอนุญาตจากสำนักงาน ก.ล.ต. แล้ว ตลาดหลักทรัพย์ฯ จะอนุมัติให้รับหลักทรัพย์เป็นหลักทรัพย์จดทะเบียนโดยมีเงื่อนไขให้บริษัทดำเนินการกระจายหุ้นให้มีผู้ถือหุ้นรายย่อยครบตามเกณฑ์ที่กำหนด

(เกณฑ์การรับหลักทรัพย์ศึกษาได้จากเอกสาร SET and mai IPO and Listing Guide ที่ https://www.set.or.th/th/products/listing2/files/Going_Public_Guide_2018.pdf)

จากขั้นตอนของการวางแผน การลงมือเตรียมความพร้อม จนมาถึงการขออนุญาตเสนอขายหุ้น นับว่าเราเดินทางกันมาไกลพอสมควรแล้ว เส้นทางต่อจากนี้ไป หลังจากได้รับอนุญาตแล้ว บริษัทและผู้ช่วยทั้งหลายจะต้องดำเนินการอะไรกันต่อบ้าง เรามาติดตามกันต่อไปใน Part ถัดไป

**เส้นทางต่อจากนี้ไป
จะต้องดำเนินการอะไรกันต่อบ้าง
เรามาติดตามกันต่อไป Part ถัดไป**

Part III

Life as a Listed Company

ชีวิตการเป็นบริษัทจดทะเบียน

- ว่าที่บริษัทจดทะเบียน
- First Trading Day
- วิถีแห่งการเป็นบริษัทจดทะเบียน

เมื่ออ่านมาถึงตรงนี้ ก็นับได้ถึงช่วงเวลาสำคัญอีกช่วงหนึ่ง ซึ่งถือได้ว่าเป็นช่วงที่บริษัทต้องมีความพร้อมในทุกๆ ด้าน เพื่อสร้างความเชื่อมั่น และสร้างความน่าสนใจให้กับบริษัท เพื่อสื่อสารคุณค่าของบริษัทไปยังผู้เกี่ยวข้อง ดังนั้น ก่อนที่กิจการจะก้าวเข้าสู่การเป็นบริษัทจดทะเบียนเต็มตัว บริษัทจะต้องทำอะไรอีกบ้าง เรามาดูกัน !!!

ว่าที่บริษัทจดทะเบียน

เมื่อได้รับอนุญาตในการเสนอขายหุ้นจากสำนักงาน ก.ล.ต. แล้ว ขั้นตอนต่อไปจะเป็นช่วงการกำหนดราคาและเตรียมการขาย ผู้จัดทำนายหลักทรัพย์ หรือ Underwriter จะเข้ามามีบทบาทสำคัญในช่วงนี้ ในเบื้องต้น FA จะประมาณการช่วงราคา IPO มาก่อน จากนั้นนักวิเคราะห์หลักทรัพย์จะประเมินราคาโดยใช้ข้อมูลจากหนังสือชี้ชวน (Prospectus) และการเข้าพบกับผู้ให้ข้อมูลคือ ผู้บริหารบริษัทที่จะเสนอขายหลักทรัพย์ นักวิเคราะห์หลักทรัพย์จะใช้ข้อมูลดังกล่าว เพื่อออกบทวิเคราะห์และประมาณช่วงราคา IPO ออกมา Underwriter ก็จะทำการศึกษาความต้องการซื้อหลักทรัพย์ของผู้ลงทุนสถาบัน (Book Building) เพื่อดูว่าในระดับราคาต่างๆ นั้น มีปริมาณความต้องการซื้อเท่าไร และหาราคาที่ดีที่สุดที่สามารถขายหุ้นได้หมด

สำหรับหุ้นที่ไม่ได้ใช้ Book Building กำหนดราคา สามารถใช้การประเมินมูลค่าได้หลายวิธีตามความเหมาะสมของประเภทธุรกิจ เพื่อให้ได้ราคาที่เหมาะสม (Fair Price) ราคา IPO ส่วนมากจะมีส่วนลด (Discount) ให้ โดย Discount จะขึ้นกับสภาพตลาด ปริมาณ และความต้องการซื้อ ณ ช่วงเวลาเสนอขาย การขายหุ้น IPO นั้น ต้องมีการกระจายหุ้นให้ผู้ลงทุนรายย่อยด้วย โดยผู้จัดทำนายหลักทรัพย์จะประกาศวันจองซื้อและราคาจองซื้อแก่ผู้ลงทุนเป็นการทั่วไป ทั้งนี้สัดส่วนการกระจายหุ้นต้องเป็นไปตามเกณฑ์การกระจายหุ้น Free Float

(ดูในเกณฑ์การรับหลักทรัพย์จากเอกสาร SET and mai IPO and Listing Guide ที่ https://www.set.or.th/th/products/listing2/files/Going_Public_Guide_2018.pdf)

ผ่านมาถึงจุดนี้ ก็ใกล้ถึงวันที่บริษัทจะเข้าซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์ฯ วันแรก (First Trading Day) เป็นวันเริ่มต้นของการเป็นบริษัทจดทะเบียนอย่างสมบูรณ์

First Trading Day

First Trading Day คือการเข้าซื้อขายหลักทรัพย์วันแรกในตลาดหลักทรัพย์ฯ หรืออีกนัยยะคือ เป็นวันเริ่มต้นของบริษัทที่เปลี่ยนมาเป็นบริษัทจดทะเบียนวันแรก ซึ่งในวันนี้ นับได้ว่าเป็นวันสำคัญทางจิตใจ (ของเจ้าของกิจการและทีมงานทุกคน) เพราะเป็นวันที่เป็นบทพิสูจน์ว่า จากความตั้งใจและปฏิธานอันแน่วแน่ที่เจ้าของบริษัทตัดสินใจนำบริษัทเข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์เพื่อการเติบโตอย่างมั่นคงและยั่งยืน ด้วยการทุ่มเททั้งเวลา ทุ่มทุน และพลังกายใจของเจ้าของบริษัท ผู้บริหารและทีมงานมาเป็นเวลาหลายปีนั้น วันนี้จึงเป็นวันที่เสมือนสัญลักษณ์ที่แสดงถึงการเปลี่ยนแปลงครั้งสำคัญของบริษัท จากการดำเนินธุรกิจในรูปแบบเดิมกลายเป็นบริษัทมหาชนตลอดไป

วัน First Trading Day จึงเป็นวันแห่งความภาคภูมิใจ วันที่แสดงถึงความสำเร็จของการเตรียมเรื่อง IPO ของผู้ที่เกี่ยวข้องกับ IPO ทั้งเจ้าของบริษัท กรรมการ ผู้บริหาร พนักงานในบริษัททุกคน และแม้แต่ FA Underwriter ฯลฯ ที่ใช้โอกาสนี้มาร่วมแสดงความยินดีในงานที่ตลาดหลักทรัพย์ จัดขึ้นให้กับบริษัทที่เข้ามาซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์ วันแรก เพื่อเปิดตัวบริษัทอย่างเป็นทางการกับสาธารณชน ผ่านการจัดงานในช่วงเช้า จนกระทั่งถึงเวลา 10.00 น. ซึ่งเป็นเวลาเปิดทำการซื้อขาย ณ เวลานั้นเอง ก็จะเป็นช่วงเวลาที่ทุกคนเฝ้ารอ ดูว่า ราคาซื้อขายเมื่อเปิดตลาดจะสูงกว่าราคา IPO หรือไม่ ซึ่งตลอดทั้งวันราคา ก็จะมีการเปลี่ยนแปลงไปตามความต้องการของผู้ลงทุนที่เข้ามาซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์

ทั้งนี้ สิ่งสำคัญเหนืออื่นใด ที่ผู้บริหารต้องตระหนักเสมอว่า ไม่ว่าจะราคาเปิดปิด วันแรกจะเป็นอย่างไร นับแต่วัน First Trading Day ไปต่างหากที่บริษัทจะต้อง มุ่งมั่นบริหารกิจการให้มีความก้าวหน้า มีการเจริญเติบโต และทำตามสัญญาที่เคย ให้ไว้ก่อน IPO ถ้าผู้บริหารกิจการสามารถสร้างการเติบโตได้อย่างต่อเนื่อง และดูแลผลประโยชน์ของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้อย่างดี มีความเป็นธรรม จากพื้นฐานที่ดีของหุ้นบวกกับความเชื่อมั่นของผู้ลงทุน สิ่งเหล่านี้จะสะท้อน ไปที่ราคาหุ้น และจะช่วยเพิ่มมูลค่าของกิจการให้เติบโตต่อไปได้ซึ่งนับว่าเป็นเรื่อง ที่สำคัญที่สุดในฐานะของบริษัทจดทะเบียน ที่จะรักษาการเติบโตได้อย่างยั่งยืน สมกับเจตนารมณ์ที่ตั้งเป้าหมายไว้ตั้งแต่การเตรียมตัวเข้าจดทะเบียน

วิถีแห่งการเป็นบริษัทจดทะเบียน

ผ่านเส้นทางสู่ IPO ณ จุดหมายแรกมาแล้ว การ IPO ถือได้ว่าเป็นการเปลี่ยนผ่านจากชีวิตแบบหนึ่งไปสู่อีกแบบหนึ่งที่เปลี่ยนไปจากเดิม และจะต้องมีก้าวอย่างต่อเนื่องบนเส้นทางนี้ การจะรักษาไว้ซึ่งคุณสมบัติของการเป็นบริษัทจดทะเบียน และการเติบโตที่มั่นคงยั่งยืนต่อไปนั้น เป็นสิ่งๆ ที่ใครๆ ก็ต้องการ **การวางแผน การเตรียมการมาอย่างดี และการมีการดำเนินการ (Operation) ที่เข้มแข็งเท่านั้น** จึงจะเป็นหนทางสู่ความสำเร็จในระยะยาวได้

ความท้าทายหลัก (Key Challenges)

ของบริษัทเมื่อเป็นบริษัทจดทะเบียน คือ

- การทำงานร่วมกับผู้ถือหุ้นที่เพิ่มขึ้น เป็นจำนวนมากและหลากหลาย

- การทำตามสัญญา ที่เคยให้ไว้ก่อน IPO

- การรักษาระดับการเติบโต

บริษัทจดทะเบียนจะสื่อสาร Key Challenges เหล่านี้ผ่านงานนักลงทุนสัมพันธ์ ซึ่งเป็นงานเชิงกลยุทธ์ที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อบริษัทจดทะเบียน เป็นส่วนหนึ่งในการสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่บริษัทได้ การเปิดเผยข้อมูลจะช่วยให้ราคาหุ้นสะท้อนมูลค่าที่แท้จริงของบริษัท สิ่งสำคัญที่นักลงทุนสัมพันธ์ดำเนินการก็เพื่อให้คนที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับบริษัทมีความเข้าใจข้อมูลของบริษัทอย่างถูกต้อง ซึ่งเมื่อทุกฝ่ายโดยเฉพาะ ผู้ถือหุ้น ผู้ลงทุน และนักวิเคราะห์มีความเข้าใจที่ถูกต้องต่อตัวบริษัทแล้ว สิ่งที่จะตามมาคือ ราคาหุ้นที่ซื้อขายอยู่ในตลาดหลักทรัพย์จะสะท้อนมูลค่าที่แท้จริง (Fair Value) ของบริษัทได้ดีขึ้น

ภารกิจเมื่อเป็นบริษัทจดทะเบียน

บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ฯ นั้น มีผู้เกี่ยวข้องด้วยเป็นจำนวนมาก การสร้างความมั่นใจให้กับผู้เกี่ยวข้องว่า **บริษัทจดทะเบียนจะยังคงมีการดำเนินงานที่เป็นระบบ มีความโปร่งใส** จึงเป็นสิ่งจำเป็น ดังนั้น การกำหนดให้บริษัทจดทะเบียนต้องปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ต่างๆ จึงเป็นแนวทางที่ใช้ในการกำกับดูแล โดยบริษัทจดทะเบียนจะต้องมีหน้าที่ ดังนี้

การเปิดเผยข้อมูล

การเปิดเผยข้อมูลให้กับผู้ถือหุ้น ผู้ลงทุน และสาธารณชน โดยข้อมูล queเปิดเผยออกไปนั้น จะต้องถูกต้อง ครบถ้วน เพียงพอ ทันเวลา และเท่าเทียมกัน เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจลงทุน ดังนั้น ก่อนที่จะสื่อสารข้อมูลใดๆ บริษัทจะต้องรู้และคำนึงถึงข้อกำหนดในการเปิดเผยข้อมูลตามแนวทางของตลาดหลักทรัพย์ฯ เป็นสำคัญ

การเปิดเผยสารสนเทศของบริษัทจดทะเบียน

มีหลักการที่สำคัญคือ

- **ข้อมูลถูกต้องตรงกับข้อเท็จจริง**
ไม่มีลักษณะที่คลุมเครือ
ไม่ชัดเจน หรือโอ้อวดเกินจริง

- **ข้อมูลมีความชัดเจนเพียงพอ**
ต่อการตัดสินใจลงทุน

- **เปิดเผยข้อมูลทันเวลาต่อการตัดสินใจ**
ผู้ลงทุนได้รับสารสนเทศโดยเท่าเทียมกัน

- **เปิดเผยผ่านระบบ**
ของตลาดหลักทรัพย์ฯ
เป็นหลัก เพื่อการรับรู้
ข้อมูลทั่วถึงและเท่าเทียม

สารสนเทศที่ถือว่าสำคัญ คือ สารสนเทศที่มีผลกระทบต่อการซื้อขายหลักทรัพย์ หรือสำคัญต่อการตัดสินใจลงทุน หรือมีผลกระทบต่อสิทธิประโยชน์ของผู้ถือหุ้น โดยแบ่งเป็น 2 ประเภทหลักๆ คือ

- **สารสนเทศที่รายงานตามรอบระยะเวลาบัญชี (Periodic Reports)**

ได้แก่ งบการเงินรายไตรมาส งบการเงินประจำปี แบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) และรายงานประจำปี (แบบ 56-2)

- **สารสนเทศที่รายงานตามเหตุการณ์ (Non-Periodic Reports)**

โดยเปิดเผยตามความสำคัญของข้อมูล ได้แก่

- ข้อมูลที่ต้องเปิดเผยทันที ได้แก่ การได้มา/จำหน่ายไปซึ่งสินทรัพย์ รายการที่เกี่ยวข้องกัน การร่วม/ยกเลิกการร่วมทุน การเพิ่มทุน/ลดทุน การออกหลักทรัพย์ใหม่ การซื้อหุ้นคืน การจ่าย/ไม่จ่ายเงินปันผล
- ข้อมูลที่ต้องเปิดเผยภายใน 3 วันทำการ ได้แก่ การย้ายที่ตั้งสำนักงานใหญ่ การเปลี่ยนแปลงกรรมการ / ผู้สอบบัญชี
- ข้อมูลที่ต้องเปิดเผยภายใน 14 วัน ได้แก่ รายงานการประชุมผู้ถือหุ้น

นอกจากนี้ ยังมีข้อมูลที่ต้องเปิดเผยตามรอบระยะเวลาอื่นๆ เช่น รายงานผลการใช้เงินเพิ่มทุน ทุก 6 เดือนตามปีปฏิทินภายใน 30 วัน แบบแสดงรายงานการกระจายการถือหุ้น ภายใน 14 วัน นับแต่วันสุดท้ายที่กฎหมายกำหนดให้บริษัทต้องจัดประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี

การรายงานการซื้อขายหลักทรัพย์ วัตถุประสงค์ เพื่อให้การซื้อขายหลักทรัพย์โดยบุคคลที่ใกล้ชิดกับข้อมูลภายในบริษัท เป็นไปโดยยุติธรรม ตัวอย่างที่ต้องมีการรายงาน

- **การรายงานการถือครองหลักทรัพย์**
ของกรรมการ ผู้บริหาร และผู้สอบบัญชี

- **การรายงานการได้มาหรือจำหน่ายหลักทรัพย์**

- **การทำความเสนอซื้อหลักทรัพย์**

การดำรงสถานะของบริษัทจดทะเบียน

เพื่อให้บริษัทยังคงเป็นองค์กรที่มีคุณภาพ ตลาดหลักทรัพย์ฯ ได้กำหนดหลักเกณฑ์ให้บริษัทจดทะเบียนดำรงคุณสมบัติสำคัญไว้ตลอดเวลาที่เป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เช่น บริษัทต้องมีผู้ถือหุ้นรายย่อย ≥ 150 ราย และถือหุ้น $\geq 15\%$ ของทุนชำระแล้ว บริษัทจดทะเบียนและบริษัทย่อยต้องไม่มีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ คุณสมบัติของบุคคลต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น กรรมการตรวจสอบ ผู้บริหาร และผู้สอบบัญชี เป็นต้น

ตลาดหลักทรัพย์ฯ ได้กำหนดหลักเกณฑ์ให้บริษัทจดทะเบียน
ดำรงคุณสมบัติสำคัญไว้ตลอดเวลาที่เป็นบริษัทจดทะเบียน
ในตลาดหลักทรัพย์ เช่น

≥ 150 ราย

และ

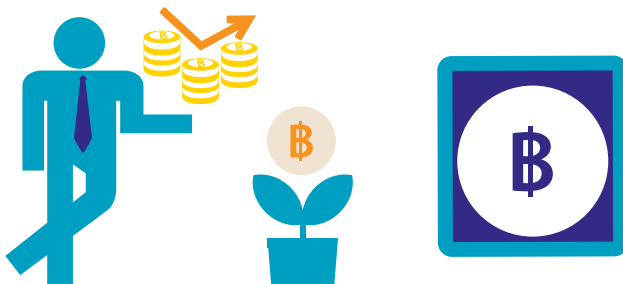
$\geq 15\%$ ของทุนชำระแล้ว

การสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืน

เมื่อบริษัทระดมเงินทุนผ่านการ IPO นั้น แผนการใช้จ่ายเงินที่รับมาจะมี การเปิดเผยอยู่ในหนังสือชี้ชวน แน่หนอนว่าผู้ลงทุนย่อมจะต้องอยากทราบว่ การใช้จ่ายเงินนั้นเป็นไปตามแผนหรือไม่ แล้วผลลัพธ์ที่ออกมาเป็นอย่างไร หากบริษัททำได้ตามที่สัญญาไว้ มูลค่าของบริษัทจะสะท้อนเข้าไปในราคาหุ้น บวกกับความเชื่อมั่นที่ผู้ลงทุนมีให้กับกิจการ ในอนาคตข้างหน้าถ้าบริษัท มีแผนการขยายงานหรือแผนการลงทุนที่ต้องใช้เงินทุนเป็นจำนวนมาก และต้องการระดมทุนเพิ่มอีก ตลาดทุนก็จะมีทางเลือกที่หลากหลาย ให้บริษัทจดทะเบียน เพื่อให้เหมาะสมกับกลยุทธ์การเติบโตของกิจการ

● การใช้เครื่องมือทางการเงิน

บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ฯ สามารถออกตราสาร ทางการเงินประเภทต่างๆ ได้ หลากหลายขึ้น เมื่อมีความต้องการ ระดมทุนเพิ่มเติม ทั้งตราสารหนี้ ตราสารทุน และตราสารกึ่งหนี้ กึ่งทุน เช่น หุ้นสามัญเพิ่มทุน หุ้นกู้ หุ้นกู้แปลงสภาพ ใบสำคัญ แสดงสิทธิในการซื้อหลักทรัพย์ เป็นต้น ช่วยให้บริษัทสามารถ จัดโครงสร้างทางการเงินที่เหมาะสมต่อการดำเนินธุรกิจของ บริษัทได้

ประเภทของการระดมทุน

การเพิ่มทุน

- การเพิ่มทุนหุ้นสามัญ / ใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นสามัญ (Warrant)
- **Right Offering (RO):** การเสนอขายหุ้นให้แก่ผู้ถือหุ้นเดิม
- **Private Placement (PP):** การเสนอขายหุ้นให้แก่บุคคลในวงจำกัด
- **Public Offering (PO):** การเสนอขายหุ้นให้แก่ประชาชน
- **Convertible Debenture:** หุ้นกู้แปลงสภาพ

การออกตราสารหนี้

การจัดตั้งกองทุนรวม / ทริสต์

- **Infrastructure Fund (IFF):** บริษัทที่ประกอบกิจการเกี่ยวกับโครงสร้างพื้นฐานอาจนำทรัพย์สินกิจการโครงสร้างพื้นฐานที่บริษัทลงทุนมาระดมทุนในรูปแบบของกองทุนรวมโครงสร้างพื้นฐาน
- **Infrastructure Trust (Infra Trust):** การระดมทุนในรูปแบบของทริสต์เพื่อการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐาน
- **Real Estate Investment Trust (REIT):** การระดมทุนในรูปแบบของทริสต์เพื่อการลงทุนในอสังหาริมทรัพย์

● การพัฒนาธุรกิจเพื่อความยั่งยืน

การบริหารกิจการให้เติบโตอย่างต่อเนื่อง สะท้อนให้ผู้ลงทุนเห็นจากตัวเลขของยอดขาย กำไร หรือราคาหุ้น ส่วนมิติของการเติบโตในเชิงคุณภาพนั้น การบริหารงานและดำเนินธุรกิจที่โปร่งใสภายใต้หลักธรรมาภิบาล (Governance) การดำเนินธุรกิจอย่างมีความรับผิดชอบต่อสังคม (Social) และสิ่งแวดล้อม (Environment) ความสามารถในการบริหารจัดการความเสี่ยงได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งหมดที่กล่าวมานี้ล้วนเป็นการบริหารกิจการที่ช่วยสร้างการเติบโตและความเชื่อมั่นในระยะยาวทั้งสิ้น

การขับเคลื่อนองค์กรสู่ความยั่งยืน จึงกลายเป็น “เรื่องสำคัญ” ที่ทุกองค์กรควรนำไปดำเนินการให้เป็นส่วนหนึ่งของการทำธุรกิจ โดยสามารถเลือกทำในประเด็นที่สอดคล้องกับธุรกิจหลักก่อน เพื่อช่วยเพิ่มขีดความสามารถในการทำธุรกิจควบคู่ไปกับการสร้างผลลัพธ์ที่ดีแก่สังคม ไม่จำเป็นต้องทำทุกเรื่องพร้อมกัน ที่สำคัญต้องมีการติดตาม วัดผล อย่างต่อเนื่องและเป็นรูปธรรม

(ผู้สนใจสามารถอ่านเพิ่มเติมได้จาก

“Checklist พิชิตธุรกิจยั่งยืน” ที่ https://www.set.or.th/sustainable_dev/th/sr/publication/files/checklistsme.pdf

บทส่งท้าย

เมื่อผู้อ่านได้ติดตามตั้งแต่การตัดสินใจเข้าสู่เส้นทาง IPO มาจนถึงตรงนี้ ผู้อ่านคงเห็นแล้วว่า ถ้าเปรียบเทียบเป็นการเดินทาง เส้นทาง IPO Roadmap นี้ ก็ถือว่าเป็นเส้นทางที่ไม่ง่าย แต่เส้นทางที่ไม่ง่ายนี้แหละคือความท้าทาย มีตัวอย่างของผู้คนที่ผ่านเส้นทาง IPO มาก่อนแล้วมากมายที่ไปต่อ จนก้าวขึ้นสู่เส้นทางในระดับภูมิภาคและระดับโลก นั่นเป็นสิ่งที่ได้มาจากการทำงานหนัก การมีภาระจากความคาดหวังของผู้เกี่ยวข้อง การรักษาคำมั่นสัญญา การมุ่งมั่นดำเนินกิจการให้มีการเติบโตควบคู่ไปกับการมีความรับผิดชอบต่อผู้ที่เกี่ยวข้องในวงกว้าง ซึ่งทั้งหมดนี้ นอกจากการทำงานหนักแล้ว จะต้องมาจากการมีทัศนคติที่ดีที่ถูกต้องของเจ้าของกิจการ และเห็นประโยชน์ของการนำธุรกิจเข้าสู่ตลาดหลักทรัพย์

เมื่อตลาดหลักทรัพย์ มีบริษัทจดทะเบียนที่มีคุณภาพเพิ่มมากขึ้น ย่อมนำมาซึ่งการเพิ่มมูลค่าของบริษัทจดทะเบียน ต่อยอดให้มีการขยายงาน และการจ้างงานที่เพิ่มขึ้น อันจะนำมาซึ่งการเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ ซึ่งเป็นเป้าหมายร่วมกันของคนไทยทุกคนในที่สุด

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

อาคารตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

เลขที่ 93 ถนนรัชดาภิเษก แขวงดินแดง เขตดินแดง กรุงเทพฯ 10400